

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu
Planu Ogólnego
Miasta Stoczek Łukowski

Stoczek Łukowski, 2025 r.

OPRACOWAŁ:

Ośrodek Naukowo-Konsultacyjny Piotr Fogel
ul. Dolna 33a Krupia Wólka, 05-540 Zalesie Górne

Zespół autorski:

dr Piotr Fogel – projektant
mgr Magdalena Łaska – projektant

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna sporządzania prognozy.....	4
2. Cel i zakres dokumentu objętego prognozą oraz powiązania z innymi dokumentami.....	4
3. Metodyka prac.....	4
4. Oddziaływania transgraniczne	6
5. Analizy i oceny istniejącego stanu środowiska.....	6
5.1. Stan środowiska – jakość, zagrożenia i sposoby przeciwdziałania	6
5.2. Walory krajobrazowe.....	28
5.3. Ochrona środowiska	29
6. Ustalenia projektu planu ogólnego.....	44
6.1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu ogólnego	49
7. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywalnym znaczącym oddziaływaniem	50
8. Przewidywany wpływ oraz znaczące oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego	52
8.1. Wpływ ustaleń planu ogólnego na ustawowe formy ochrony przyrody	64
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacje przyrodnicza negatywnego oddziaływania na środowisko	64
10. Rozwiązania alternatywne do zawartych w dokumencie mające na uwadze cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	65
11. Streszczenie prognozy.....	65

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Obowiązek przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) dla dokumentów planistycznych, w tym planu ogólnego miasta (dalej POG, plan ogólny), nakłada Art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), zwanej dalej ustawą OOŚ. W zakres postępowania SOOŚ wchodzi opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu planistycznego. Szczegółowy zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ustawy OOŚ.

Przedmiotowa prognoza została wykonana w związku z podjęciem uchwały nr XI/78/2025 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski.

2. CEL I ZAKRES DOKUMENTU OBJĘTEGO PROGNOZĄ ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Plan ogólny miasta jest aktem planowania przestrzennego, stanowiącym prawo miejscowe. Plan ogólny uchwała się dla obszaru miasta z wyłączeniem: terenów zamkniętych (innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu) oraz obszarów morskich wód wewnętrznych.

Do planu ogólnego obligatoryjnie sporządza się, w postaci elektronicznej, uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Zarówno część tekstowa jak i graficzna uzasadnienia planu ogólnego miasta nie mają wartości normatywnej, a jedynie poglądową, prezentującą informacje dla osób zainteresowanych ustaleniami planu ogólnego. Ustalenia planu ogólnego miasta przyjmuje się wyłącznie w postaci elektronicznej, w formie ustandaryzowanych danych przestrzennych (stanowiących załącznik do uchwały przyjmującej POG, czyli integralną część normatywną POG).

Przedmiotem niniejszego opracowania jest plan ogólny miasta Stoczek Łukowski. Opracowanie obejmuje obszar miasta w jej granicach administracyjnych. Ustalenia Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski sporządzono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta wynikające m.in. z:

- ustaleń planu zagospodarowania województwa,
- regulacji w zakresie obszarów chronionych, obszarów szczególnego zagospodarowania,
- rozmieszczenia istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, znajdujących się na obszarze opracowania,
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz krajobrazów priorytetowych,
- opracowania ekofizjograficznego,
- ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- istniejącego zagospodarowania przestrzennego,
- zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz
- otrzymanych wniosków i uwag, które wpłynęły w trakcie prowadzonej procedury planistycznej.

Zawartość planu ogólnego jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 13a ust. 4 i art. 13b w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej upzp) oraz z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego miasta, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758). Zgodnie z art. 13a ust. 5 upzp ustalenia planu ogólnego są wiążące dla planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

3. METODYKA PRAC

Przedmiotową prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono zgodnie z przepisami ustawy OOŚ, która zakłada obowiązek oceny wpływu ustaleń planu ogólnego na środowisko. Przy analizie przyjmuje się założenie, że określone w planie ogólnym ustalenia zostaną w pełni

zrealizowane. Oznacza to, z jednej strony maksymalizację powstałych oddziaływań – tych pozytywnych i negatywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska.

Rys. 1. Schemat metodyki
Źródło: opracowanie własne.

Głównym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków realizacji ustaleń planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska, tj.: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

W opisie uwzględniono przewidywane oddziaływanie, w tym pozytywne i negatywne, bezpośrednie i pośrednie, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, a także ewentualne oddziaływania wtórne lub skumulowane. Ocenę wpływu na środowisko ustaleń planu ogólnego określono metodą waloryzacji punktowej, przypisując terenom o różnym przeznaczeniu wielkość, wyrażoną w punktach, przewidywanego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz kulturowego. Suma punktów wskazuje nam czy i jak silna presja będzie występowała na danym obszarze. Przyjęto, że procesy przekształcania środowiska na obszarach o podobnym przeznaczeniu terenu i sposobie zagospodarowania będą przebiegały w zbliżony sposób, różnice zaś dotyczyć będą wyłącznie stopnia intensywności zmian.

Ocena możliwości wystąpienia danych skutków środowiskowych dokonana została na podstawie aktualnego stanu środowiska i zaplanowanych zmian w zagospodarowaniu. Aktualny stan środowiska określono i oceniono na podstawie opracowania ekofizjograficznego i wyników wizji terenowej. Opracowanie ekofizjograficzne stanowi istotny dokument pomocny w ocenie potencjalnych przekształceń środowiska, jakie nastąpią na skutek realizacji dokumentu planistycznego. Stan elementów środowiska opisano w podziale na środowisko abiotyczne oraz środowisko biotyczne (z uwzględnieniem przekształceń zbiorowisk naturalnych, ich odpornością na degradację i zdolnością do regeneracji).

Ponadto w prognozie znajduje się analiza istniejących i ewentualnych problemów ochrony środowiska, co pozwoli na dostosowanie zasięgu stref planistycznych i zakresu profili funkcjonalnych do uwarunkowań środowiska przyrodniczego, dzięki czemu część problemów będzie można rozwiązać lub zminimalizować uciążliwości. Kończącym etapem prognozy jest sformułowanie wniosków, czyli ustalenie ewentualnych zmian w planie ogólnym.

Na Rys. 1 przedstawiono w postaci schematu metodykę przyjętą w niniejszym opracowaniu.

Prognozę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez Burmistrza miasta Stoczek Łukowski. Punktem odniesienia dla prognozy jest istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania wynikające z uzasadnienia do planu ogólnego miasta. Przy opracowaniu Prognozy przyjęto, iż procesy obecnie zachodzące w środowisku będą dalej występować, ale może zmienić się ich intensywność.

Prognozę wykonano zgodnie z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy OOŚ z uwzględnieniem zakresów i stopnia szczegółowości analiz określonych przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lulinie w piśmie z dnia 8 sierpnia 2025 r. znak: WOOS.410.227.2025.AŁ.

Ponadto uwzględniono regulacje wynikające z:

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 647 ze zm.),
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1478 ze zm.),
- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1130 ze zm. z 2025 r. poz. 527 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 258),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839).

Prognoza składa się wyłącznie z części opisowej.

4. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

Oddziaływanie na środowisko wskutek realizacji planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski nie będzie wykraczało poza granice kraju.

5. ANALIZY I OCENY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

5.1. Stan środowiska – jakość, zagrożenia i sposoby przeciwdziałania

5.1.1. Środowisko abiotyczne

5.1.1.1. Rzeźba terenu i geologia

Miasto Stoczek Łukowski położone jest w pasie Niziny Środkowopolskiej. Cały obszar miasta Stoczek Łukowski znajduje się w mezoregionie Wysoczyzna Żelechowska, która powstała na skutek działania lądolodu w okresie zlodowacenia środkowopolskiego stadiału Warty i jego faz recesyjnych.

Pod względem morfologicznym jest to obszar dość zróżnicowany. Różnica wysokości w obrębie miasta sięga blisko 40 m (od 159 m n.p.m. w dolinie Świdra do 197 m w północno-zachodniej części miasta). Wysoczyznę morenową przecina dolina rzeki Świdra, stanowiąca wyraźną, naturalną granicę miasta w jego części północno-wschodniej. Wysoczyzna polodowcowa wykazuje wyraźne, zdecydowane nachylenie w kierunku wschodnim, ku dolinie Świdra. W obrębie miasta szczególnie wyróżniają się pagóry morenowe: w części wschodniej i na prawym brzegu Świdra. Powierzchnia wysoczyzny rozcięta jest kilkoma dolinkami erozyjnymi o przebiegu równoleżnikowym. Dolina Świdra jest prawie płaska. Spadki nie przekraczają 2 % całej powierzchni miasta. W obrębie doliny wyróżnia się taras -zalewowy i tak zwany taras podskokowy u stóp zbocza wysoczyzny. Taras zalewowy ciągnie się wzdłuż rzeki pasem o szerokości 100 do 400 m. Taras podskokowy ma szerokość od 20 do 150 m.

Ukształtowanie powierzchni miasta Stoczek Łukowski nie jest czynnikiem istotnie utrudniającym budownictwo. Deniwelacja i kąty nachylenia terenu są na ogół niewielkie.

Przedsięwzięcia powodujące zmiany rzeźby terenu mające charakter antropogeniczny, to głównie wykopy i nasypy kolejowe, drogowe, a także prace budowlane związane z zabudową, infrastrukturą techniczną, w tym urządzeniami i obiektami melioracji.

W ujęciu geologicznym okolice Stoczka Łukowskiego znajdują się w obszarze mezozoicznej niecki warszawskiej wysłanej grubszymi seriami utworów trzeciorzędowych. Miękkie serie osadów trzeciorzędowych przemieszczały się lokalnie w obrębie niecki tworząc pasma względnych wypiętrzeń, a między nimi stref obniżających się — „zapadlisk”.

Na przełomie trzeciorzędu i czwartorzędu nastąpiły zmiany klimatyczne, falowe ochłodzenia i znaczne zwilgocenia zwiastujące specyfikę czwartorzędu. Spływ wód z południowej i środkowej Polski powodował etapy erozji i etapy dostarczania materiału na preglacjalne stożki napływowe, zmienne doliny i rozlewiska. Na omawianym obszarze nastąpiło kilkakrotne nasunięcie lądolodów skandynawskich, z których jedno nastąpiło zapewne w czasie zlodowaceń najstarszych, dwa lub trzy zaliczane są do zlodowaceń południowopolskich, a dwa do zlodowaceń środkowopolskich.

Największe znaczenie dla aktualnej struktury i rzeźby terenu miał stadiał mazowiecko – podlaski (inaczej warciański lub Warty) zlodowacenia środkowopolskiego. Przebieg zlodowacenia Warty (stadiału dolnego) jest stosunkowo dobrze poznany, gdyż jest to ostatni okres zlodowacenia obszaru bliższych i dalszych okolic Stoczka Łukowskiego i osady (w znacznej części) znane są z powierzchni terenu.

W młodszej części stadiału dolnego zlodowacenia Warty nastąpiła niewielka transgresja nazwana fazą Puznówki. W czasie fazy Puznówki powstała sekwencja osadów zastoiskowych i wodnolodowcowych transgresyjnych, odrębny cienki i prawie ciągły poziom glin zwałowych oraz sekwencja recesyjna osadów facji wodnolodowcowych, szczelinowych i wzgórz fazowych moren czołowych, a wreszcie osadów i form martwego lodu i zagłębień zastoiskowych.

Na tle polodowcowej rzeźby w interglacjale eemskim utworzyły się doliny, działała erozja rzeczna i denudacja tworząc długie stoki płatów wysoczyznowych. Okres zlodowaceń północnopolskich zaznaczył się dalszą denudacją, a lokalnie w dolinach powstały tarasy nadzalewowe, na wysoczyznach wietrzenie powodowało tworzenie się pokryw eluwialnych. Wtedy też utworzyły się okresowo odwadniane dolinki rozcinając stoki i krawędzie. U schyłku zlodowaceń, w warunkach osuszenia klimatu, przy braku pokrywy roślinnej i tam, gdzie dostępne były utwory piaszczyste, wiatry północno-zachodnie usypały pola piasków eolicznych i wydmy.

Na przełomie plejstocenu i holocenu oraz w holocenie, w miarę ocieplania klimatu rozwijały się procesy denudacji i erozji rzecznej, a w wilgotnych dnach dolin i zagłębień zachodziła akumulacja mineralna i organiczna. W kotlinach i rozszerzeniach den dolinnych powstawały namuły piaszczyste, torfiaste i torfy.

Plejstocenijskie utwory powierzchniowe to głównie gliny zwałowe, piaski i piaski ze żwirami wodnolodowcowymi, piaski, żwiry i głązy akumulacji szczelinowej oraz piaski, żwiry i głązy moren czołowych. W czasie zlodowacenia północnopolskiego akumulowane były piaski rzeczne tarasów nadzalewowych. Występują one w dolinie Świdra w formie fragmentów tarasów akumulacyjnych. Miąższość piasków wynosi przypuszczalnie od kilku do około 12 m. Do czwartorzędu nierozdzielonego zaliczono też piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach występujące głównie jako płaskie pokrywy i tam trudno określić ich miąższość. Miąższość piasków eolicznych przekracza często 2 m, a w wydmach ponad 10 m.

Do nierozdzielonych osadów czwartorzędowych zaliczono też piaski i pyły erozyjno-denudacyjne występujące w drobnych formach dolinnych, ich miąższość nie przekracza kilkudziesięciu centymetrów.

Utwory holocenijskie występują w dolinach rzek oraz w zagłębieniach różnej genezy na wysoczyźnie. Są to piaski humusowe den dolinnych, namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych oraz namuły torfiaste i torfy. Utwory te mają przeważnie niewielkie miąższości około 1-2 m, co

związane jest z tym, że w obrębie omawianego obszaru występują wyłącznie górne biegi rzek i tylko drobne zagłębienia bezodpływowe.

Utwory plejstoceńskie są na ogół korzystne dla posadowienia budynków, jedynie ility i mułki tworzą gorsze warunki dla budownictwa ze względu na skłonności do pęcznienia i uplastyczniania się przy udziale wody. Są to tzw. grunty wysadzinowe. Utwory holoceniowe są słabonośne i nie nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków. Grunty niekorzystne dla posadowienia budynków występują głównie w dolinie Świdra, w północno-wschodniej części miasta.

Generalnie budowa geologiczna miasta nie wyróżnia się specjalnymi, szczególnymi cechami. Warunki dla posadowienia standardowych budowli są dobre. Ograniczenia wynikają głównie z niekorzystnych warunków wodnych.

5.1.1.2. Zasoby naturalne

Na terenie miasta zlokalizowane są udokumentowane złoża powszechnie występujących piasków i żwirów:

- Złoże „Stoczek Łukowski” KN 21397 – położone na dz. ewid. nr 93 i 94, udokumentowane w kategorii C1 (na podstawie 6 otworów wiertniczych i badań laboratoryjnych 5 próbek kruszywa) na powierzchni 18 716 m². Zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr ROŚ.6541.7.2024-3 z dnia 10.05.2024 r. Według bilansu zasoby kopaliny (psamity) wynoszą 537,77 tys. ton. Średnia miąższość złoża wynosi 18,78 m, zaś średnia głębokość spągu 20,0 m. Kierunki zastosowań kopaliny: dla drogownictwa i budownictwa – przewidywana wielkość rocznego wydobycia: do 20 tys.m³. Nie ustalono przewidywanego sposobu wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji.
- Złoże „Stoczek Łukowski I” KN 21411 – położone na dz. ewid. nr 142, udokumentowane w kategorii C1 (na podstawie 6 otworów wiertniczych i badań laboratoryjnych 5 próbek kruszywa) na powierzchni 19 799 m². Zasoby geologiczne zatwierdzone decyzją nr ROŚ.6541.10.2024-3 z dnia 28.05.2024 r. Według bilansu zasoby kopaliny (psamity) wynoszą 220,78 tys. ton. Średnia miąższość złoża wynosi 15,82 m, głębokość spągu waha się od 19,40 m do 22,40 m. Kierunki zastosowań kopaliny: dla drogownictwa i budownictwa – przewidywana wielkość rocznego wydobycia: do 20 tys.m³. Nie ustalono przewidywanego sposobu wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji.

5.1.1.3. Gleby

Analiza gleb w mieście Stoczek Łukowski przeprowadzona została w dwóch aspektach: przyrodniczym i gospodarczym. Aspekt przyrodniczy obejmuje opis i rozmieszczenie typów gleb. Bezpośrednio z przyrodniczych właściwości gleb wynika ich przydatność do funkcji produkcyjnej związanej z rolnictwem i leśnictwem. Powszechnie wykorzystywane do opisu przydatności gleb do produkcji są kompleksy glebowo-rolnicze, ustalone w oparciu o metodę ich delimitacji wypracowaną w Instytucie Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Innym powszechnie stosowanym sposobem opisu warunków glebowych jest odwołanie się do gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Typy gleb można sklasyfikować jako autogeniczne tj. utworzone bez udziału materiałów i czynników zewnętrznych oraz hydrogeniczne, czyli powstałe pod wpływem wody stojącej lub przepływowej.

Największy obszar w mieście Stoczek Łukowski zajmują gleby autogeniczne tj.:

- gleby bielcowe są to gleby powstałe na piaskach sandrowych, wydmych lub z glin lekkich o dużym stopniu spiaszczenia warstwy wierzchniej. Ich stosunki wodne są prawidłowe, chociaż okresowo gleby te mogą mieć podwyższoną wilgotność;
- gleby brunatne wylugowane to podtyp gleb brunatnych, które charakteryzują się kwaśniejszym odczynem w górnych warstwach profilu niż w dolnych. W górnych 20-50 cm gleby wykazują wysycenie kationami zasadowymi poniżej 50%, a w dolnych warstwach powyżej 50%. Gleby te wytworzyły się głównie na glinach i piaskach gliniastych, cechuje je wysoka pojemność wodna i ciepła oraz dobra lub średnia (IIla lub IIlb) klasa bonitacyjna.

Rozmieszczone są równomiernie w południowej i północno-zachodniej części miasta. Ponadto lokalnie spotyka się czarne ziemie właściwe oraz czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, które

zaliczane są do gleb semihydrogenicznych. Ich powstanie jest generalnie uwarunkowane długotrwałym oddziaływaniem wysokiego zwierciadła wód gruntowych. Cechuje je wysoka pojemność wodna i cieplna, zasobność w pierwiastki zasadowe oraz wysoka żyzność. Większe kompleksy tych gleb zlokalizowane są w południowej części miasta oraz w dolinie Świdra.

Na terenie miasta Stoczek Łukowski nie występują gleby hydrogeniczne (organiczne).

Rozmieszczenie poszczególnych typów gleb przedstawia Rys. 2.

Analiza kompleksów glebowo-rolniczych w mieście Stoczek Łukowski, wskazuje na wysoką przydatności gleb do produkcji rolniczej (Rys. 2). Dominują kompleksy pszenno-dobry, żytni bardzo dobry i żytni dobry, które zlokalizowane są w północno-zachodniej oraz południowej-zachodniej części miasta. Potwierdza to także bonitacja gleb przedstawiona na Rys. 3.

Użytki zielone reprezentowane przez łąki i pastwiska skupiają się w dolinach rzek i według klasyfikacji IUNG zostały zaliczone do kompleksu 2z tj. średniego i 3z tj. słabego i bardzo słabego.

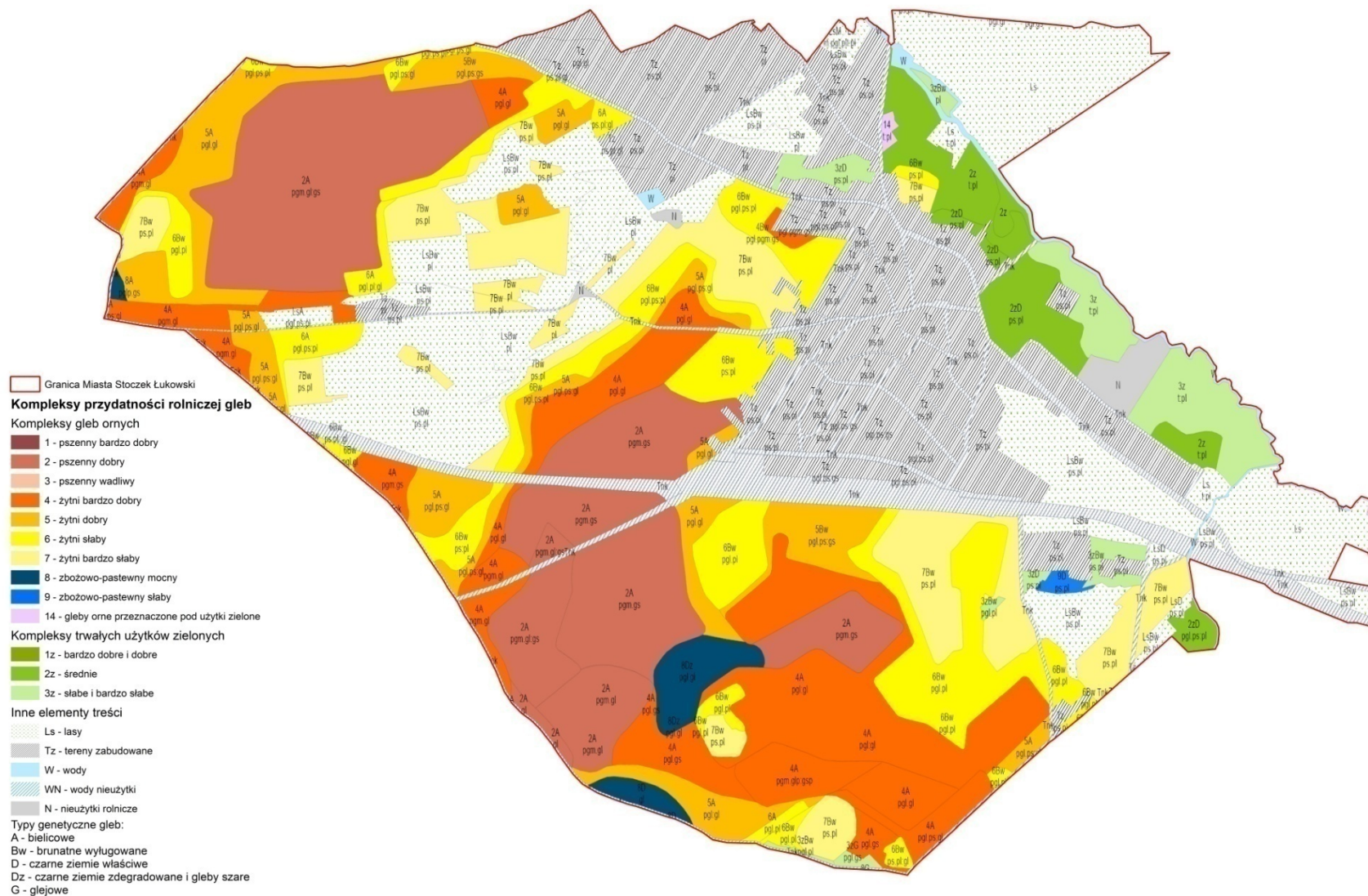
Na obszarze miasta Stoczek Łukowski występują użytki rolne klasy III, które zostały wyłączone z ochrony, na podstawie art. 10a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zajmują one łączną powierzchnię 244,86 ha, tj. grunty orne IIIa klasy – 26,11 ha, IIIb klasy – 214,70 ha, łąki III klasy – 4,05 ha (27% powierzchni miasta). Większe powierzchnie gleb wyższych klas bonitacyjnych znajdują się w północno-zachodniej oraz południowej-zachodniej części miasta (Rys. 3).

Gleby w mieście Stoczek Łukowski są częściowo wykorzystywane do celów rolniczych. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż i ziemniaków. Według danych PSR z 2020 r. zboża były uprawiane na powierzchni 104,78 ha, co stanowiło ok. 75% powierzchni zasiewów. Powierzchnia pod ziemniakami wynosiła 2,13 ha, tj. ok. 1,5% ogólnej powierzchni zasiewów. W związku z czym gleby podlegają zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej, poprzez niewłaściwe rolnicze użytkowanie lub zasklepianie będące skutkiem rozwoju osadnictwa. Postępujące przekształcenia gleb przyczyniają się do degradacji profilu glebowego, głównie wierzchniej żyznej warstwy bogatej w humus.

Z przyrodniczego punktu widzenia działania miasta powinny zmierzać do zachowania dobrych warunków glebowych poprzez minimalizację przekształceń tych terenów oraz eliminację możliwych źródeł zanieczyszczeń.

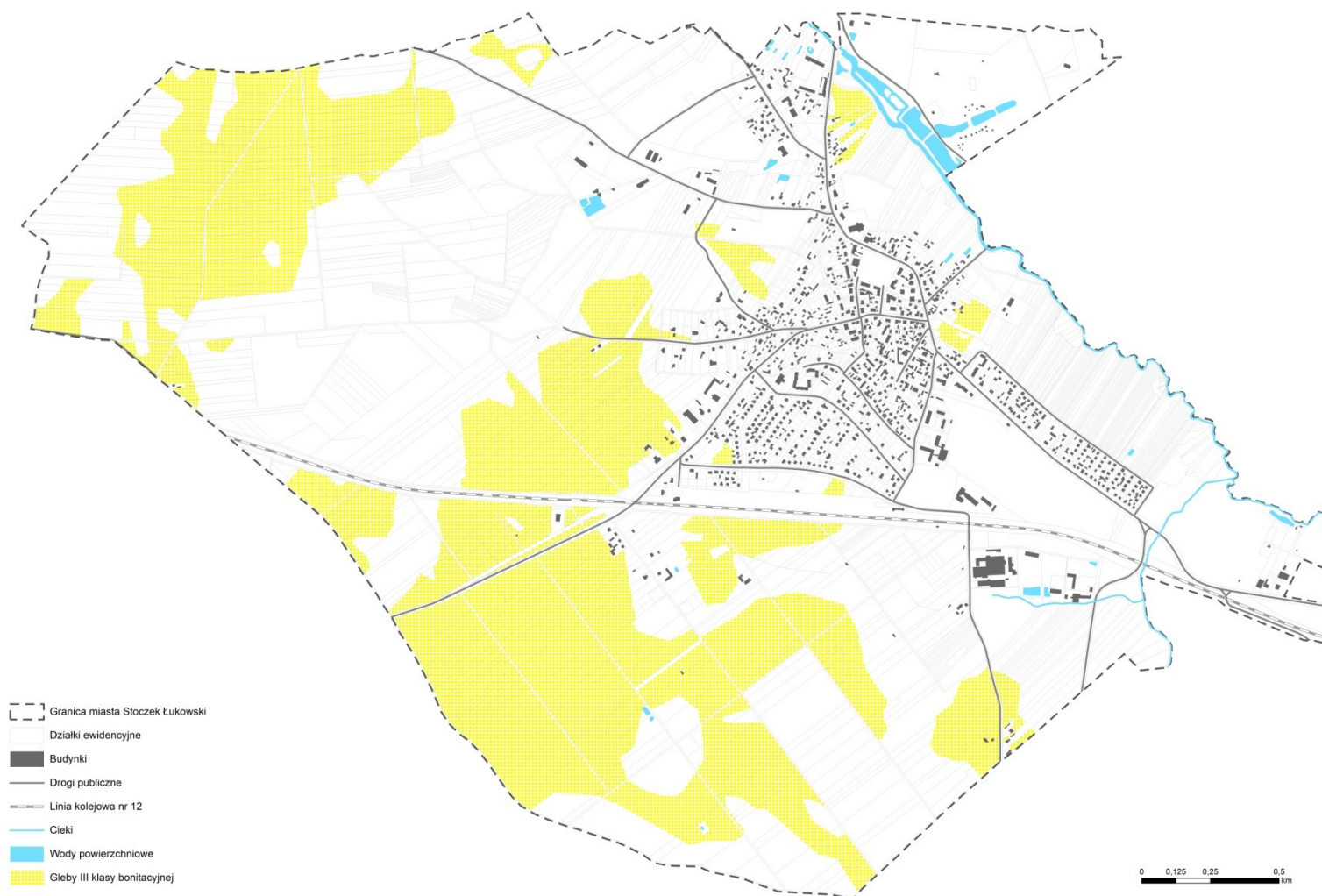
Wśród zagrożeń dla jakości gleb, wynikających głównie z prowadzonej produkcji rolniczej wymienić należy:

- chemizację rolnictwa,
- zanieczyszczenie gleb wywołane składowaniem obornika i wylewaniem gnojowicy na pola,
- intensyfikacja upraw,
- wprowadzanie obcych biogeograficznie odmian roślin,
- prowadzone prace odwodnieniowe połączone z niszczeniem szaty naturalnej flory oraz regulowanie koryt cieków,
- zmniejszanie retencji wodnej dolin i przyspieszanie tempa odpływu wód powierzchniowych.

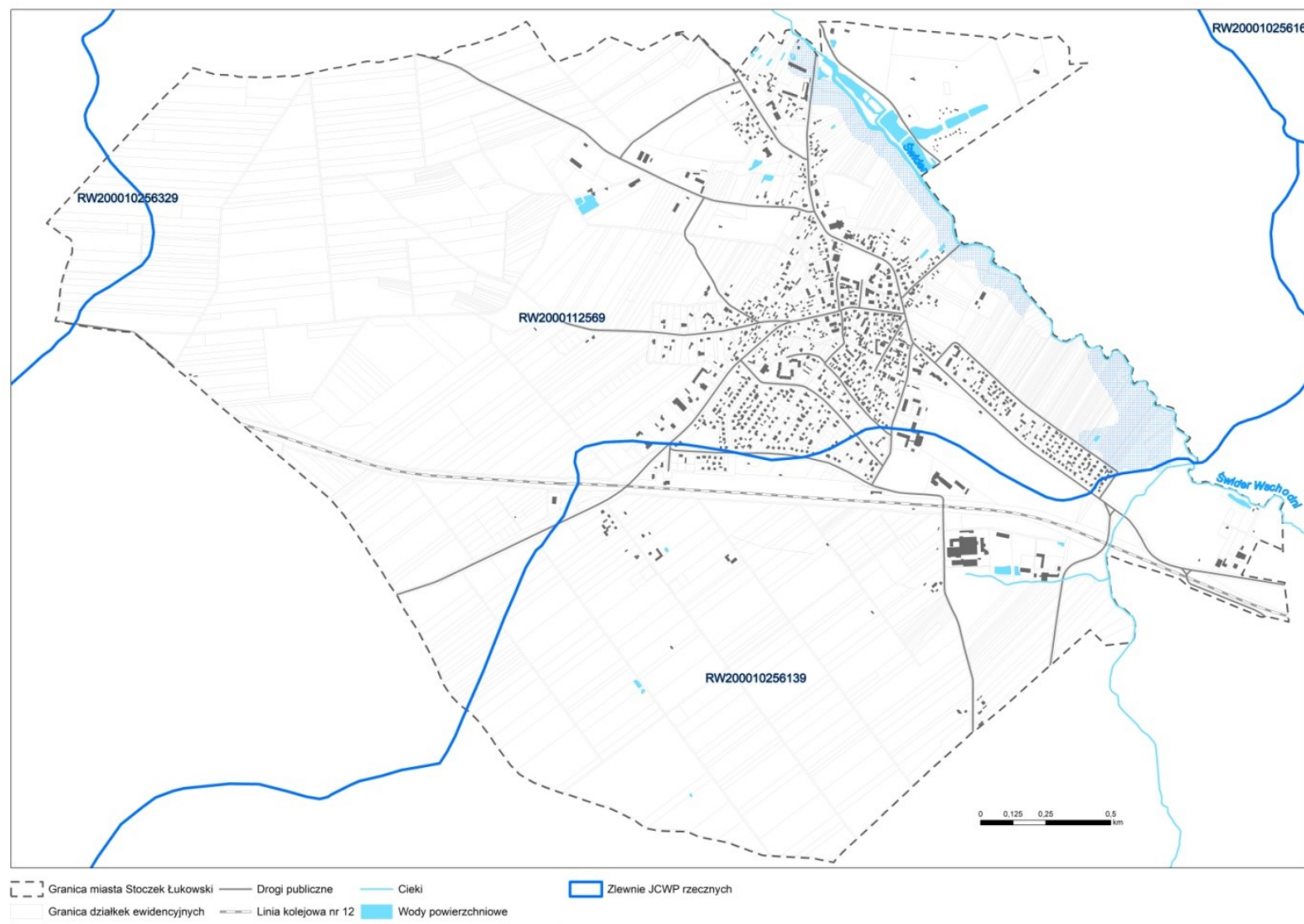

Rys. 2. Kompleksy przydatności rolniczej gleb oraz typy genetyczne gleb

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/imapnext/imap/index.html?moduleId=modulRol>.

Rys. 3. Rozmieszczenie gleb III klasy bonitacyjnej w mieście Stoczek Łukowski
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków.

Rys. 4. Sieć hydrograficzna miasta Stoczek Łukowski
Źródło: Opracowanie własne.

5.1.1.4. Woda

Wody powierzchniowe

Według podziału hydrograficznego Polski obszar miasta Stoczek Łukowski leży w obrębie regionu wodnego Środkowej Wisły, w obszarze dorzecza Wisły oraz w granicach następujących jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) Rys. 4:

- Świder do Świdra Wschodniego, oznaczonej kodem RW200010256139,
- Jemielne, oznaczonej kodem RW200010256329,
- Świder od Świdra Wschodniego do ujścia, oznaczonej kodem RW2000112569.

Wszystkie z powyżej wymienionych JCWP nie są przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Cały obszar miasta Stoczek Łukowski stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

System hydrologiczny miasta tworzy rzeka Świder (główna rzeka miasta, prawobrzeżny dopływ Wisły), wraz z jego dopływem Świdrem Wschodnim oraz bezimiennym ciekim. Podstawową sieć wód powierzchniowych uzupełniają:

- rowy melioracyjne i pozostałe niewielkie ciek naturalne,
- małe zbiorniki wód powierzchniowych.

Rzeka Świder stanowi połączenie dwu cieków o tej samej nazwie, które dla orientacji nazwano Świdrem Prawym i Lewym. Całkowita powierzchnia zlewni rzeki Świder wynosi 156 km², w tym zlewnia Świdra lewego (Południowego) wynosi 79 km², a Świdra prawego 75 km², natomiast połączonego Świdra – 2 km². Długość Świdra od źródła do ujścia wynosi 89 km. Trasy cieków prawie na całej długości są nieregularne, silnie meandrują i erodują.

Tereny położone w dolinie Świdra znajdują się w strefie zagrożenia powodziowego.

Zbiorniki powierzchniowe występujące w północnej części miasta w dolinie Świdra mają głównie charakter antropogeniczny i są to stawy rybne (Izydory). Naturalne zbiorniki wodne obejmują zagłębienia bezodpływowe (woda zbiera się po roztopach i ulewnych deszczach).

Małe zbiorniki wodne pod względem biologicznym są niezwykle cenne. Pełnią ważną rolę jako korytarze ekologiczne dla migrujących organizmów, a także przyczyniają się w ogromnym stopniu do rozwoju bioróżnorodności. Niewielkich rozmiarów, „oczka wodne” charakteryzują się największym bogactwem gatunkowym i największym udziałem gatunków rzadko występujących, unikatowych, a często też zagrożonych, spośród wszystkich typów ekosystemów słodkowodnych. Drobne zbiorniki oferują lepsze warunki życia dla większości organizmów je zasiedlających niż większe akweny (np. jeziora), ze względu na szybsze nagrzewanie wody, odpowiednią ilość i dużą dostępność substancji pokarmowych, korzystny dopływ światła, dużą różnorodność siedlisk, szybkie procesy sukcesyjne oraz często brak drapieżników – ryb.

Na terenie miasta Stoczek Łukowski zostało zmeliorowanych 19,2 ha użytków rolnych.

Niekorzystne oddziaływanie na wodę oznacza przede wszystkim zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub podziemnych, zmianę reżimu hydrologicznego, zmianę trofii wód lub ograniczenie możliwości retencyjnych obszaru.

Na terenie miasta Stoczek Łukowski nie występują źródła zanieczyszczeń o charakterze przemysłowym. Wobec powyższego zidentyfikować można dwie grupy źródeł będących zanieczyszczeniami dla wód. Głównym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych w mieście

Stoczek Łukowski jest spływ azotu oraz biogenów z pól do wód gruntowych i powierzchniowych. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych jest zabudowa.

W roku 2025 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dokonano oceny stanu wód w rzece Świder poprzez zebranie pomiarów wskaźników fizycznych i chemicznych w wodzie. Punkt pomiarowo-kontrolny Świder – Wola Kisielska (PL01S1101_2096) zlokalizowano na wysokości ul. Wiejskiej w mieście Stoczek Łukowski.

Na ocenę stanu wód składał się stan/potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny. Stan ekologiczny jednolitych części wód klasyfikuje się w oparciu o elementy hydromorfologiczne, biologiczne i fizykochemiczne¹. Monitoring stanu ekologicznego wykazał, że wody rzeki Świder odznaczają się umiarkowanym stanem ekologicznym, natomiast stan chemiczny oceniono poniżej dobrego. Ogólny stan wód rzeki Świder został skwalifikowany jako zły.

Wody podziemne

Na obszarze miasta wody podziemne występują w kilku poziomach wodonośnych – w piaszczystych i piaszczysto-żwirowych osadach czwartorzędu i trzeciorzędu jak również w szczelinowych utworach węglanowych paleocenu oraz mastrychtu. Kredowo-paleoceński oraz trzeciorzędowy poziom wodonośny z uwagi na słabe parametry hydrogeologiczne nie ma znaczenia użytkowego. Podstawowe znaczenie użytkowe na badanym obszarze ma czwartorzędowe piętro wodonośne.

W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego poziomy wodonośne występują głównie w piaszczystych i piaszczysto-żwirowych osadach zlodowacenia środkowopolskiego i interglacjału mazowieckiego, miejscami w utworach zlodowacenia południowopolskiego oraz w osadach związanych z fazą Puznówki. Zasilanie w wodę utworów czwartorzędowych odbywa się poprzez infiltrację opadów atmosferycznych a w pradolinach także przez dopływ boczny z piętra trzeciorzędowego. Powierzchnia piezometryczna zwierciadła wód jest współkształtna do morfologii terenu. Na wysoczyznach, pierwsza od powierzchni terenu warstwa wodonośna posiada z reguły zwierciadło swobodne.

Głębokość do głównego poziomu użytkowego na przeważającym obszarze mieści się w przedziale 15 – 50 m. Miąższość warstwy wodonośnej natomiast zawiera się w przedziale od nieco poniżej dziesięciu do około dwudziestu paru metrów, średnio kilkanaście metrów. Tylko w pradolinie, w okolicach Stoczka Łukowskiego sumaryczna miąższość połączonych warstw wodonośnych przekracza 40 m. Przewodność hydrauliczna w okolicy Stoczka Łukowskiego waha się między 500, a 1000 m²/24h.

Cały obszar miasta znajduje się w obrębie trzeciorzędowego paleogeńsko-neogeńskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 „Subniecka Warszawska” oraz subzbiornik GZWP nr 2151 „Subniecka warszawska część centralna” – traktowanego jako oddzielny zbiornik. Są to zbiorniki o charakterze porowym, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych na poziomie 250 tys. m³/d dla GZWP nr 215 oraz 145 tys. m³/d dla GZWP nr 2151 i średniej głębokości ujęcia wód podziemnych 160 m dla GZWP nr 215 oraz 180 m dla GZWP nr 2151.

Rejon miasta Stoczek Łukowski objęty jest Państwowym Monitorowaniem Jakości Wód Podziemnych. Celem monitoringu jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych. Miasto Stoczek Łukowski znajduje się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd o numerze ewidencyjnym 66 (PLGW200066) zgodnie z podział Polski na 174 JCWPd obowiązującym w latach 2022-2027. Stan chemiczny oraz jakościowy wód podziemnych na terenie tej jednostki został oceniony jako dobry. Celem środowiskowym według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

¹ Oceniając stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie im jednej z pięciu klas jakości: I klasa – stan bardzo dobry, II klasa - stan dobry, III klasa - stan umiarkowany, IV klasa - stan słaby, V klasa - stan zły. Sposób klasyfikacji i ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Na terenie miasta wydzielono 3 jednostki hydrogeologicznych:

- Jednostka **2** $\frac{bc Q I}{Tr}$ – zajmuje mały obszar w północnej części miasta. Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych. Stanowi go warstwa różnoziarnistych piasków wodnolodowcowych stadiau maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego, o średniej miąższości około 10 m, zalegająca na głębokości do 50 m. Średni współczynnik filtracji wynosi około 5 m/d, wodoprzewodność osiąga średnią wartość około 50 m²/24h, a wydajności potencjalne studni mieszczą się w przedziale 10 – 30 m³/h. Moduł zasobów odnawialnych, wynosi 130 m³/24h*km², natomiast moduł zasobów dyspozycyjnych 58 m³/24h*km².
- Jednostka **3** $\frac{Q}{bc Q I}$ – zajmuje wschodnią i północno-wschodnią część miasta. W jej obrębie występuje zespół warstw wodonośnych piętra czwartorzędowego. Pierwszą od powierzchni terenu warstwę wodonośną tworzą różnoziarniste piaski wodnolodowcowe fazy Puznówki o średniej miąższości około 14 m, których strop występuje średnio na głębokości około 11 m. Wydajność potencjalna studni wynosi około 15 m³/h. Wysoka zawartość związków żelaza (do 3,2 mg Fe/dm³) oraz znaczny stopień zagrożenia wynikający z braku izolacji powodują, iż jest to podrzędny poziom użytkowy. Występujące poniżej dwie warstwy zawadzionych, drobnoziarnistych piasków śródglinowych nie spełniają kryteriów pozwalających zaliczyć je do kategorii użytkowych poziomów wodonośnych. Głównym użytkowym poziomem wodonośnym w obrębie tej jednostki jest najniższa czwartorzędowa warstwa wodonośna, wykształcona w postaci różnoziarnistych piasków ze żwirem, zaliczonych do preglacjału. Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosi ponad 50 m, a średnia miąższość nieco poniżej 10 m. Wodoprzewodność nie przekracza 100 m²/24h, zaś wydajność potencjalna studni zawiera się w przedziale 30 - 50 m³/h. Moduł zasobów odnawialnych przyjęty przez analogię do sąsiednich arkuszy wynosi 169 m³/24h*km², natomiast moduł zasobów dyspozycyjnych 58 m³/24h*km².
- Jednostka **6 ab Q-Tr II** – zajmuje obejmuje przeważającą część miasta. Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w obrębie kopalnej struktury dolinnej wciętej głęboko w utwory piaszczyste trzeciorzędu (prawdopodobnie miocenu). Dolinę wypełniają utwory zlodowaceń południowo- i środkowopolskiego oraz interglacjału wielkiego. Są to wodnolodowcowe różnoziarniste piaski i piaski ze żwirami, miejscami z wkładkami glin, mułków i iłów. Wkładki utworów słabo przepuszczalnych są nieciągłe, co pozwala na swobodną migrację wody pomiędzy poszczególnymi warstwami wodonośnymi. Świadczy o tym stabilizacja zwierciadeł wód na jednym poziomie w studniach przewiercających więcej niż jedną warstwę wodonośną. Istnieje także łączność hydrauliczna z poziomem wodonośnym trzeciorzędu, głównie przy krawędziach doliny. Łączna miąższość warstwy wodonośnej przekracza 40 m, a wodoprzewodność osiąga wartości powyżej 500 m²/24h. Wydajności potencjalne studni przekraczają wartość 70 m³/h. Pojedyncze studnie osiągają wydajność do 120 m³/h. Moduł zasobów odnawialnych wynosi 190 m³/24h*km², natomiast moduł zasobów dyspozycyjnych 120 m³/24h*km².

W związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej osiągnięcie celów w zakresie ochrony i poprawy stanu wód podziemnych oraz ekosystemów bezpośrednio od nich zależnych i celów w zakresie zaopatrzenia ludności w dobrą wodę, mają zapewnić działania w jednostkowych obszarach, tzw. jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Są to jednocześnie jednostkowe obszary gospodarowania wodami podziemnymi. Obszar opracowania położony jest według aktualnie obowiązującego podziału (cykl planistyczny 2022-2027 r.) w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 66 (PLGW200066). Ocena stanu była realizowana wg Rozporządzenia MG MiŻS z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148). Według przyjętych kryteriów JCWPd nr 66 pod względem chemicznym i ilościowym oceniony został jako dobry, przy czym ogólna ocena stanu chemicznego wykazała wartości graniczne III klasy jakości wód zgodnie z załącznikiem 1 do rozporządzenia MG MiŻS z dnia 11 października 2019 r., przy uwzględnieniu powierzchni obszaru o stwierdzonym przekroczeniu wartości progowych.

W mieście Stoczek Łukowski brak jest dużych zakładów produkcyjnych i usługowych, których profil działalności stwarzałby zagrożenie dla wód podziemnych. Do potencjalnych ognisk

zanieczyszczeń należą stacje paliw. Potencjalne zagrożenia dla wód podziemnych stanowi działalność rolnicza.

5.1.1.5. Klimat

Na terenie miasta Stoczek Łukowski nie zlokalizowano stacji lub posterunku meteorologicznego. Najbliżej położone są stacje hydrologiczno-meteorologiczne: Huta Żelechowska – 16 km, Siedlce – 32 km.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną opracowaną przez Alojzego Wosia (1999), która dzieli teren Polski na 28 regionów klimatycznych, wykazujących pewne odrębne cechy klimatu wyrażone w średniej rocznej liczbie dni z poszczególnymi typami pogody, teren miasta Stoczek Łukowski położony jest w Regionie Podlasko-Poleskim (R-XIX). Jest to region, w którym jest notowana najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą (119). Region ten odznacza się również najmniejszą liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z opadem (55). Inną cechą regionu jest stosunkowo największa liczba dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych z opadem (26).

Warunki klimatyczne miasta Stoczek Łukowski, są typowe dla wydzielonej przez Romera Krainy Wielkich Dolin (Chełmsko-Podlaska dzielnica klimatyczna). W skali województwa lubelskiego, charakteryzującego się klimatem umiarkowanie kontynentalnym, obszar miasta pod względem klimatycznym należy do części północnowschodniej (Polesie Lubelskie, Podlasie, Małe Mazowsze), która charakteryzuje się klimatem bardziej wilgotnym i surowszym, niż część południowo- zachodnia.

Warunki klimatyczne scharakteryzowane zostały na podstawie danych meteorologicznych ze stacji położonej w rejonie Żelechowa oraz uzupełnione danymi ze stacji w Siedlcach. Klimat tej dzielnicy charakteryzuje się następującymi wartościami i zjawiskami meteorologicznymi:

- liczba dni mroźnych w roku - 50 - 60 dni,
- liczba dni z przymrozkami - 110 - 138 dni,
- okres zalegania pokrywy śnieżnej - 80 - 87 dni,
- opady atmosferyczne - 550 - 650 mm,
- okres wegetacji - 200 - 210 dni.

Średnia roczna temperatura na terenie miasta wynosi około +7,1 °C, średnia temperatura najcieplejszego miesiąca lipca wynosi około + 17,1°C, najchłodniejszego miesiąca stycznia ok. -5,4°C. Najniższe dobowe minimum wypada w styczniu i wynosi średnio około -13,2°C, najwyższe dobowe maksimum wynosi średnio około + 20,0°C (lipiec i sierpień). Wilgotność względna powietrza kształtuje się na poziomie średnim i wynosi 80%. Mgły najczęściej występują w okresie jesienno - zimowym, najrzadziej latem. Średnie roczne zachmurzenie terenu miasta wynosi około 6,3 stopnia pokrycia nieba, największe występuje w listopadzie, najniższe we wrześniu. Na terenie miasta dominują wiatry słabe o prędkości około 5 m/s. Ogólny układ wiatru przebiega z zachodu na wschód i pokrywa się z przeważającym ruchem mas powietrza nad powierzchnią kraju. Bardzo rzadko występują wiatry silne i bardzo silne.

Klimat miasta Stoczek Łukowski cechuje się stosunkowo wysoką na tle kraju liczbą godzin nasłonecznienia. W ciągu roku wg danych z lat 1991-2020 średnie usłonecznienie w mieście Stoczek Łukowski waha się od 1800 do 1850 godzin. Roczna gęstość promieniowania słonecznego na płaszczyznę poziomą kształtuje się na poziomie 1100 kWh/m² (wg IMiGW). W przypadku optymalnej lokalizacji odbiornika słonecznego można uzyskać promieniowanie rzędu 3800MJ/m². Wskaźniki są zbyt małe dla budowy wysokotemperaturowych systemów fotowoltaicznych, ale wystarczające dla instalacji kolektorów i systemów solarnych w domach mieszkalnych, budynkach użyteczności publicznej, czy szklarniach.

Klimat lokalny

Ze względu na zależność klimatu lokalnego od szeregu czynników (m. in od rzeźby terenu, głębokości zalegania wód gruntowych, rodzaju podłoża, szaty roślinnej) na terenie miasta występują lokalne różnicowania cech topoklimatu.

Korzystnymi warunkami odznaczają się następujące tereny:

- otwarte, położone wyżej – cechuje je dobre przewietrzanie, nasłonecznienie, dobre warunki termiczne, brak zjawiska zalegania mgieł;
- południowych stoków – które cechują korzystne warunki solarne;
- o piaszczystym podłożu – cechuje dobra termika;
- położone z dala od wód – posiadają dobre stosunki wilgotnościowe;
- sąsiadujące z terenami leśnymi ze względu na obecność w powietrzu olejów eterycznych, osłonę przeciwwietrzną, ciszę, regulację stosunków wodnych (zwiększona retencja, zmniejszony spływ powierzchniowy wód);
- zwartych kompleksów leśnych – cechują się wyrównanym profilem termicznym i wilgotnościowym powietrza w okresie dobowym i rocznym; niższą temperaturą, wyższą wilgotnością powietrza, mniejszą prędkością wiatru w porównaniu z otaczającymi terenami otwartymi; w dolinie Świdra, z uwagi na podwyższony poziom wód gruntowych charakterystyczne jest występowanie wilgotnych siedlisk leśnych, są to obszary inwersyjne, narażone na zaleganie chłodnego i wilgotnego powietrza;
- zabudowane – cechują się wyższą temperaturą w stosunku do otoczenia, wyższymi amplitudami dobowymi i niższą wilgotnością – jednak z uwagi na luźny charakter zabudowy modyfikacje klimatu tych terenów są minimalne.

Niekorzystnymi warunkami odznaczają się tereny:

- położone blisko wód powierzchniowych i z okresowo płytko zalegającą wodą gruntową, gdzie zachodzi pogorszenie stosunków termiczno – wilgotnościowych;
- dolin rzecznych i zagłębień bezodpływowych, które są miejscami spływu chłodnego i wilgotnego powietrza z terenów wyżej położonych; cechują je gorsze warunki nasłonecznienia, inwersje temperatur, częstsze przymrozki oraz większe różnice temperatur w ciągu doby, co często prowadzi do utrzymywania się podwyższonej wilgotności oraz powstawania tzw. mgieł radiacyjnych; nierzadko są także miejscem kumulacji zanieczyszczeń, co przy złym przewietrzaniu (doliny i obniżenia o przebiegu południkowym) może prowadzić do stagnacji powietrza, a w rezultacie – pogorszenia warunków aerosanitarnych; Ponadto tereny te stanowią główne osie przewietrzania, dlatego istotne jest ich zachowanie ze względu na zapewnienie poprawnej wentylacji terenu miasta i regionu;
- bezpośredniego sąsiedztwa ze szlakami komunikacyjnymi o dużym natężeniu ruchu, które cechują się znacznie gorszymi warunkami aerosanitarnymi i akustycznymi.

W ujęciu ogólnym cały obszar opracowania, poza doliną rzeki Świder oraz terenami stawów Izydory posiada korzystny układ termiczno – wilgotnościowy i dobre warunki nasłonecznienia. Na obszarach o podwyższonym poziomie zalegania wody gruntowej, głównie w obszarze taras zalewowych oraz przy zbiornikach wodnych, wskutek większego uwilgocenia, występują warunki dla wydłużenia czasu stagnacji chłodnego powietrza oraz zwiększonej częstotliwości zamgleń i wychłódzeń.

Użytkowanie terenu odgrywa mniejszą rolę w kształtowaniu klimatu lokalnego. Mimo to antropogeniczna działalność człowieka wpływa na modyfikację lokalnych warunków klimatycznych.

5.1.1.6. Klimat akustyczny

Zagrożenie hałasem przemysłowym jest na terenie opracowania nieznaczne i związane jest przede wszystkim z działaniem podmiotów gospodarczych, co może powodować uciążliwości na terenach bezpośrednio do nich przylegających. Dotyczy to obiektów usług produkcyjnych jak również drobnych obiektów o charakterze usługowym jak warsztaty samochodowe, bazy transportowe, obiekty magazynowo-składkowe czy też obiekty handlowe, przy których zlokalizowane są większe parkingi. Źródła hałasu stanowią tu przede wszystkim systemy wentylacyjne, sprężarki, urządzenia chłodnicze, transport wewnętrzny i urządzenia do obróbki metalu i drewna.

Większy problem stanowi hałas komunikacyjny, przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej i wojewódzkiej jak również wzdłuż odcinków dróg powiatowych. Drogi te charakteryzują się dużym natężeniem ruchu pojazdów samochodowych. W rejonach tych dróg nie były prowadzone pomiary hałasu, można przypuszczać, że okresowo może dochodzić do istotnego pogorszenia klimatu akustycznego, szczególnie w przypadku przejazdu samochodów ciężkich.

Również w strefach przyległych do dużych zbiorczych parkingów, stacji paliw, mogą okresowo pojawiać się przekroczenia norm hałasu. Generalnie w granicach opracowania zasięg terenów o najmniej korzystnych warunkach klimatu akustycznego pokrywa się z zasięgiem terenów o najmniej korzystnym stanie higieny atmosfery.

Również transport kolejowy jest źródłem emisji hałasu na poziomie znacznie przekraczającym wartości normatywne zarówno w porze nocnej, jak i dziennej. Zasięg ponadnormatywnych wartości obejmuje tereny wokół linii kolejowej do około 100 m. Do chwili obecnej pomimo niewątpliwych uciążliwości, jakie wywołuje hałas pochodzący od trakcji kolejowych nie prowadzono specjalnych badań dotyczących tego problemu.

5.1.1.7. Jakość powietrza

O jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta decydują przede wszystkim emisje zanieczyszczeń. Główne źródła powstawania zanieczyszczeń powietrza to:

- Źródła punktowe: zakłady produkcyjne (charakteryzujące się źródłami emisji na dużej wysokości – kominy kotłowni), paleniska gospodarstw domowych, kotłownie indywidualne, niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjno-usługowe będące źródłem tzw. niskiej emisji. Zanieczyszczenie utrzymuje się na obszarze zainwestowanym i w jego najbliższej okolicy. Emisja niska charakteryzuje się dużą uciążliwością, zwłaszcza w okresach bezwietrznych znacznie pogarsza warunki fitosanitarne. Emisja zanieczyszczeń z tych obiektów powoduje zwiększenie obecności w powietrzu SO_2 , NO_2 i pyłu opadającego. Wzrost zanieczyszczenia notuje się w okresie grzewczym. Wysoka emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z tych źródeł jest wynikiem spalania węgla niskiej jakości, o dużej zawartości siarki i pyłów oraz niską sprawnością energetyczną palenisk. Na terenie miasta Stoczek Łukowski nie występują duże lub średnie zakłady przemysłowe uciążliwe dla środowiska jako źródła zanieczyszczeń powietrza. Głównym źródłem zanieczyszczeń pozostają paleniska domowe.
- Źródła liniowe o charakterze zanieczyszczeń komunikacyjnych. Wielkość emisji związanej z transportem zależy przede wszystkim od kategorii drogi, ilości poruszających się pojazdów i ich stanu technicznego. Ruch samochodowy znacznie się zwiększa w okresie wakacyjnym. Duże natężenie ruchu może powodować wzrost emisji zanieczyszczeń obejmującą tlenki azotu, węglowodory, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, ale również benzenu, formaldehydu. Duże natężenie ruchu na terenie miasta obserwuje się na drodze krajowej nr 76 oraz wojewódzkiej nr 803.
- Źródła powierzchniowe, o charakterze zanieczyszczeń rolniczych. Wielkość emisji ta ma charakter okresowy, związany z odsłonięciem przesuszonej gleby i poddanie jej wierzchniej warstwy procesom eolicznym, głównie deflacji i akumulacji. Wzrost zanieczyszczenia dotyczy głównie pyłów. Oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim za rok 2024 dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów²:
 - a) ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (uwzględnione zanieczyszczenia: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM_{10} , arsen (As) w pyłe zawieszonym PM_{10} , kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM_{10} , nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM_{10} , benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM_{10}),
 - b) ustanowionych ze względu na ochronę roślin (uwzględnione zanieczyszczenia: dwutlenek siarki SO_2 , tlenki azotu NO_x i ozon O_3).

Zgodnie z art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2024 są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim, Raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 2025.

- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Według metodologii zawartej w Rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2024 obszar miasta Stoczek Łukowski znajduje się w obrębie strefy lubelskiej. Na podstawie tego dokumentu można sformułować następujące wnioski:

- przekroczony został poziom celu długoterminowego³ dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, w wyniku czego miasto Stoczek Łukowski zaliczona została do klasy D2;
- dla zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzeny, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, oraz benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ odpowiednio poziomy dopuszczalne⁴ lub docelowe⁵ na terenie miasta Stoczek Łukowski zostały dotrzymane, przez co w ocenie uzyskała klasę A;
- w roku 2024 nie został dotrzymany poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie lubelskiej, w związku z tym strefa otrzymała klasę C,
- brak przekroczeń w 2024 roku poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- poziom dopuszczalny dla dwutlenku siarki w roku 2024 został dotrzymany.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza zwłaszcza w odniesieniu do zanieczyszczeń pyłowych. Poprawa jakości powietrza w roku 2024 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza wynikających m.in. z realizacji programu ochrony powietrza dla województwa lubelskiego oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Ciepłe, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Jednocześnie, wystąpienie w miesiącach zimowych (styczniu i lutym) opadów przewyższających normy wieloletnie oraz częstsze występowanie okresów wietrznych, skutkowało niższymi niż w latach wcześniejszych stężeniami zanieczyszczeń.

5.1.1.8. Pola elektromagnetyczne

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w granicach obszaru objętego projektem planu ogólnego są:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne średniego napięcia 15 kV.
- stacje BTS.

Większość występujących w środowisku pól elektromagnetycznych nie przekracza dopuszczalnych norm. Do przekroczenia wartości granicznych może dojść w sąsiedztwie urządzeń o dużej mocy. Pole powstaje wokół przewodów i aparatury będącej pod napięciem. Składa się na nie pole elektryczne i pole magnetyczne. Obecność takich pól oraz konieczność wprowadzenia z tego tytułu ograniczeń w użytkowaniu stwierdza się po przeprowadzeniu odpowiednich pomiarów. W mieście Stoczek Łukowski znaczące pola elektromagnetyczne mogą występować wzdłuż linii wysokiego napięcia.

Każda z linii elektroenergetycznych powinna mieć wyznaczony „pas technologiczny” zabezpieczający tereny sąsiadujące, zwłaszcza zamieszkane, przed ponadnormatywnym oddziaływaniem pola elektromagnetycznego oraz hałasu wytwarzanego przez linie. Przy planowaniu nowych inwestycji należy zachować pasy technologiczne tych linii i zakazać zabudowy w ich obrębie, zgodnie z ustaleniami zarządcy linii.

³Poziom celu długoterminowego oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

⁴Poziom dopuszczalny oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

⁵Poziom docelowy oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poza tym w mieście zlokalizowane są punktowe źródła pól elektromagnetycznych (stacje transformatorowe). Należy podkreślić, że zasięg ich oddziaływania jest bardzo niewielki. Obiekty te nie powodują istotnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

W przypadku stacji bazowych emitowane pola elektromagnetyczne znajdują się na wysokości ponad 30 m n.p.t., nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców. Stacje bazowe telefonii komórkowej znajdują się przy ulicy Zachodniej oraz przy ulicy Sikorskiego 4 (na wieży kościoła). Maszt przy ulicy Zachodniej zlokalizowany jest w oddaleniu od terenów zabudowanych, tak więc nie powoduje niekorzystnych oddziaływań na ludzi.

Szczegółowe zapisy odnośnie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448).

5.1.2. Środowisko biotyczne

5.1.2.1. Flora

Według geobotanicznej regionalizacji Polski (J. M. Matuszkiewicz) miasto Stoczek Łukowski położona jest na granicy podokręgu Ciechomińskiego (zachodnia część miasta – E.3c.12.c) należącego do okręgu Żelechowsko-Łukowskiego i podokręgu Wodyńskiego (wschodnia część miasta – E.3c.9.b), należącym do okręgu Kałuszyńsko-Wodyński, które są częścią podkrainy południowopodlaskiej, krainy południowomazowiecko – podlaskiej, podziału mazowieckiego, działu mazowiecko-poleskiego.

Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski (J. M. Matuszkiewicz) wyznacza na terenie gminy następujące typy potencjalnych zbiorowisk roślinnych: w przeważającej części miasta – grąd subkontynentalny (odmiana środkowopolska, seria uboga), w dolinie rzeki Świder – niżowe łęgi jesionowo-olszowe, w północno-wschodnim fragmencie miasta wskazano świetlistą dąbrowę (postać niżowa), a na pozostałym terenie występują kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (Rys. 5).

Lasy zajmują 15,09% powierzchni miasta i odsetek ten sukcesywnie rośnie z powodu zaprzestania użytkowania rolniczego najłabszych gruntów i spontanicznych zalesień. W sumie lasy w Stoczku Łukowskim zajmują 138,07⁶ ha powierzchni miasta.

Struktura własności lasów w gminie jest następująca:

- 20,7% stanowi własność Lasów Państwowych (28,62 ha);
- 14,5% stanowi własność gminną (20 ha);
- 64,8% stanowią lasy prywatne (89,45 ha).

Miasto Stoczek Łukowski leży na terenie leśnictwa Stoczek wchodzącego w skład Nadleśnictwa Łuków. Największe kompleksy leśne Lasów Państwowych znajdują się w wschodniej części miasta przy rzece Świder oraz w zachodniej części – na północ od torów kolejowych – Rys. 6. Natomiast największe kompleksy lasów prywatnych znajdują się w północno-zachodniej części miasta.

Stan zdrowotny i sanitarny lasów państwowych jest dobry. Jest to wynik prowadzonych prac pielęgnacyjnych oraz ciągłego monitoringu stanu drzewostanów. Nieco gorsza sytuacja występuje w przypadku lasów prywatnych, gdzie kształtowanie właściwej struktury pionowej lasów oraz ich pielęgnacja często ograniczane są do niezbędnego minimum.

Według klasyfikacji typu siedliskowego lasu – stosowanej w gospodarce leśnej, na terenie miasta występuje:

- bór mieszany świeży (BMśw) – w runie występują przeważnie mchy gałązkowe jak rokiety, modraczek i katarzynek, a z roślin zielnych śmiałek, mietlica, tonka wonna, kosmatka, siódmaczek, malina, poziomka, orlica, janowiec, pszeniec, konwalia i in. W drzewostanie

⁶ Według danych z ewidencji gruntów i budynków stan na 2025 r.

- dominuje sosna pospolita, w niewielkim udziale występują gatunki lasów liściastych: dąb oraz lipa, klon i grab;
- bór świeży (Bśw) – drzewostan tworzy sosna II-IV klasy bonitacji z pojedynczą domieszką brzozy. Warstwy dolnej drzewostanu brak; miejscami rosną w niej pojedyncze sosny lub brzozy. Podszyt ubogi, tworzą: jałowiec, kruszyna, jarzębina, krzewiaste formy dębu i buka. Gatunki różnicujące to m.in.: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, przetacznik lekarski *Veronica officinalis*, gorysz pagórkowaty *Peucedanum oreoselinum*, konwalia majowa *Convallaria maialis*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense*, gajnik lśniący *Hylocomnium splendens*, na zach. Polski także bielotka *Leucobryum glaucum*. Runo nieliczne pod względem liczby gatunków – często dobrze rozwinięte, tworzą poza gat. różnicującymi min.: kostrzewa owcza *Festuca ovina*, mietlica pospolita *Agrostis tenuis*, śmiałek pogięty *Deschampsia flexuosa* (gł. w zach. cz. Polski), borówka brusznica *Vaccinium vitis idaea*, wrzos pospolity *Calluna vulgaris*, słabo rozwinięta borówka czarna *Vaccinium myrtillus* go. Licznie występują mszaki, dominuje: rokitnik pospolity *Pleurosium schreberi*, mniej liczne są widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium* i widłoząb falisty *D. polysetum* (*D. undulatum*). Porostów, głównie chrobotków *Cladonia* sp., jest niewiele;
 - las mieszany wilgotny (LMw) - Drzewostany mieszane, gatunkiem panującym najczęściej jest sosna I-II kl. bonitacji; rzadziej świerk, dąb i jodła, które zazwyczaj stanowią domieszkę w warstwie górnej oraz występują w warstwie dolnej drzewostanów. Podszyt dobrze rozwinięty, dominuje w nim zazwyczaj kruszyna, a występują również leszczyna, dąb, trzmielina. Runo silnie rozwinięte. Gatunki różnicujące to m.in. gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, sit rozpierzchły *Juncus effusus* i sit rozpierzchły *J. conglomeratus*, śmiałek darniowy *Deschampsia caespitosa*. Gatunki częste to m.in.: szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, konwalijka dwulistna *Maianthemum biflorum* i tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*. Mszaki niezbyt liczne, głównie rokitnik pospolity *Pleurosium schreberi*, miejscami małe kępy torfowców *Sphagnum* sp.;
 - las mieszany świeży (LMśw) – w runie występują przeważnie trawy: kłosownica leśna, prosownica rozpierzchła, perlówka, poza tym szczawik, dąbrówka, kosmatka, orlica, jeżyna, poziomka, dziurawiec, fiołki i in. W podszycie spotkać można miejscowo kruszynę, bez czarny, jarząb pospolity, tarninę, jałowiec, karłowaty dąb, grab, brzozę. W drzewostanie przeważa sosna pospolita, występuje również dąb szypułkowy i bezszypułkowy, klon pospolity, klon jawor, lipa;
 - las świeży (Lśw) – w runie występują: rokit, poziomka, szczawik, kokoryczka, orlica, fiołek, zawilec, konwalia, kupkówka, prosownica rozpierzchła, gwiazdnica, dąbrówka, tonka wonna i in. W podszycie spotykamy kruszynę, jarząb pospolity, trzmielinę, jałowiec, leszczynę, głóg, karłowaty grab, lipę, brzozę. W skład drzewostanu wchodzi dąb szypułkowy, lipa, klon jawor, brzoza;
 - ols jesionowy (Olj) Gatunkiem panującym w drzewostanie zazwyczaj jest olsza czarna I-II kl. bonitacji; rzadziej jesion wyniosły; a gatunkami domieszkowymi jesion i świerk, rzadziej dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy. W warstwie dolnej drzewostanu rośnie czeremcha zwyczajna. Podszyt silnie rozwinięty buduje czeremcha zwyczajna, leszczyna, porzeczka czarna. Bogate runo tworzą m.in. gatunki różnicujące to: przytulia czepna *Galium aparinum*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, kuklik zwisły *Geum rivale*, czartawa drobna *Circaea alpina*, knieć błotna *Caltha palustris*, psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, pępawa błotna *Crepis paludosa*. Gatunkami częstymi są min.: wiązówka błotna *Filipendula ulmaria*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, czartawa pospolita *Circaea lutetiana*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, turzycza odległa kłosa *Carex remota* i kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*.

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym na obszarze leśnictwa Stoczek jest sosna zwyczajna (SO), który jest gatunkiem panującym. Towarzyszy jej dąb (DB), brzoza (BRZ) i olsza czarna (OL).

Na terenie miasta większość zbiorowisk jest przekształcona, tworząc zbiorowiska półnaturalne lub synantropijne, utrzymujące się jedynie w wyniku działalności człowieka. Terenom upraw polowych, towarzyszą zbiorowiska roślinności segetalnej rzędu *Aperetalia* oraz użytki zielone tworzone głównie przez półnaturalne zespoły łąk i pastwisk – *Cirsietum rivularis*, *Filipendulo-Geranietum*, *Lolio-Cynosuretum*. Na terenach zurbanizowanych oraz w ich sąsiedztwie występują zbiorowiska

roślinności ruderalnej rozwijające się w sąsiedztwie zabudowy, często na terenach zdegradowanych, śmietniskach, wzdłuż dróg.

Wśród zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych występują zespoły leśne, wodno – szuwarowe, murawowe (murawy piaszkowe na niewielkich powierzchniach piaszczystych, w tym wydmach śródlądowych) oraz wspomniane wyżej zbiorowiska łąk i pastwisk. Ich ogólna powierzchnia jest jednak nieporównywalnie mniejsza od terenów upraw rolnych i towarzyszących im zbiorowisk oraz zbiorowisk ruderalnych, występujących na terenach o utrzymującej się antropopresji.

Zbiorowiska roślinne narażone są na:

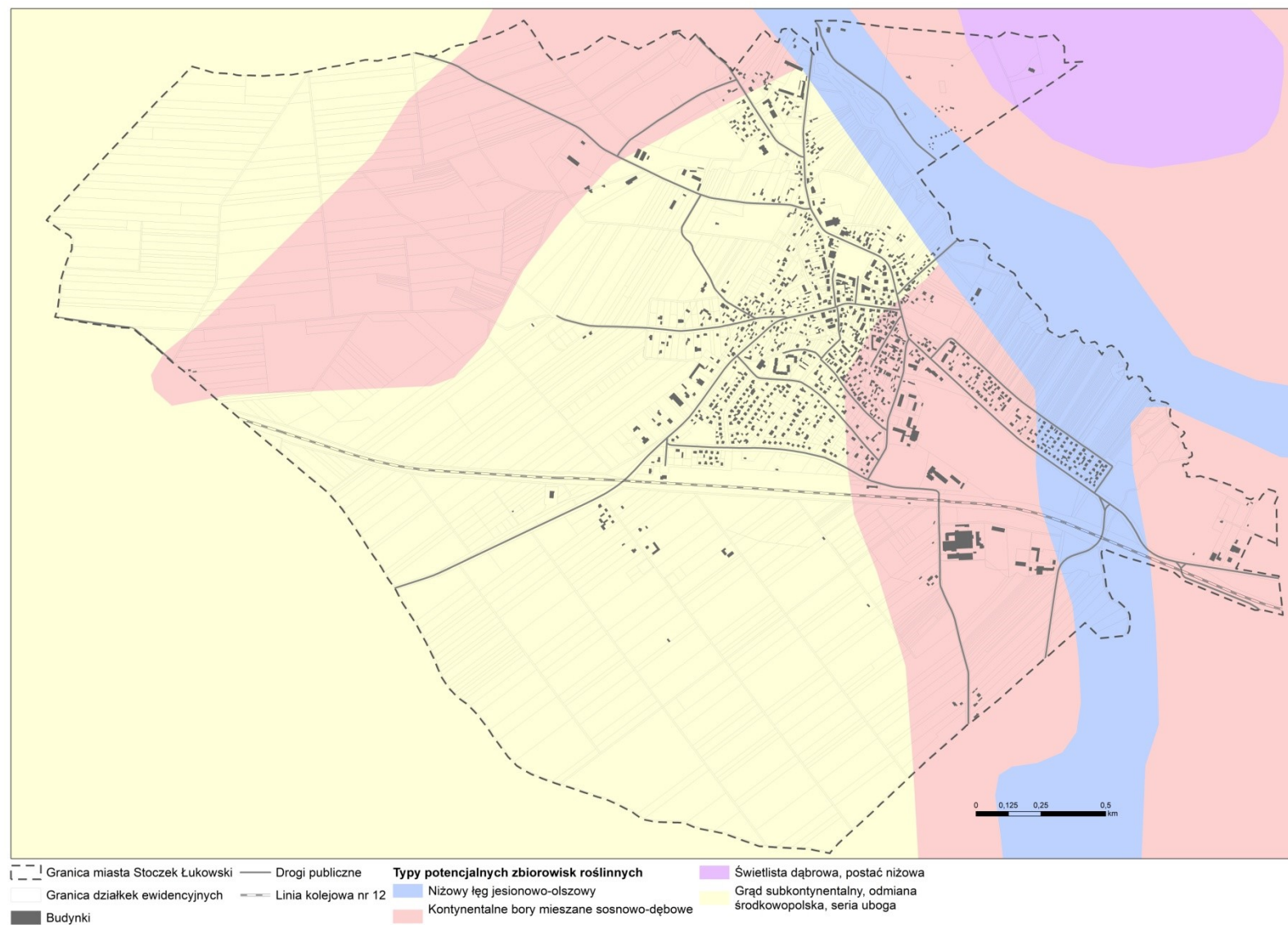
- wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne;
- zanik gatunków rzadkich i chronionych;
- introdukcję – wprowadzanie nowych, obcych, konkurencyjnych gatunków.

Według danych pochodzących z Nadleśnictwa Łuków, na terenach wchodzących w skład Nadleśnictwa (czyli również miasta Stoczek Łukowski) mogą występować następujące rośliny chronione:

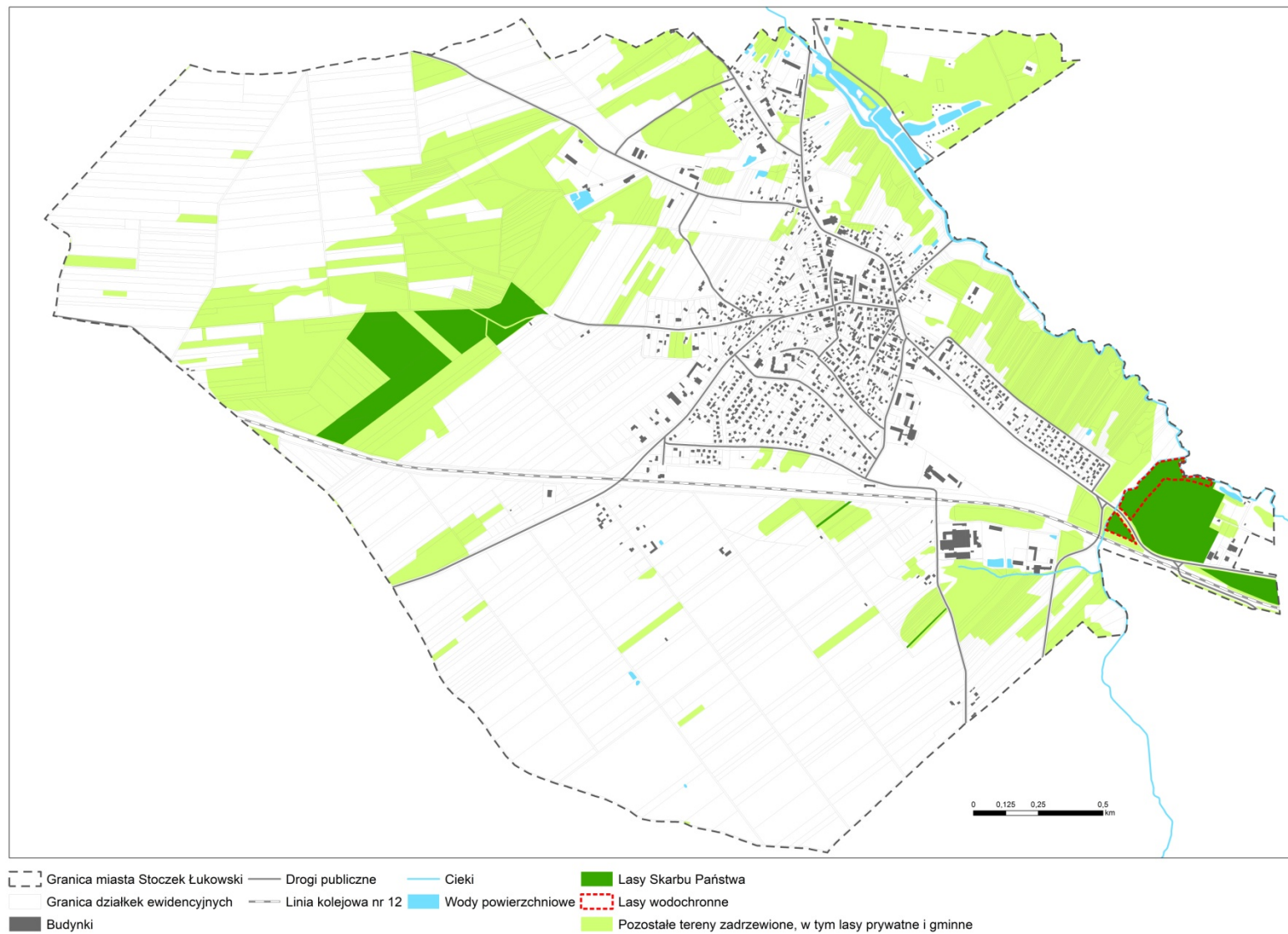
- Rośliny: widłak jałowcowaty, widłak goździsty, widłak wroniec, widłak torfowy*, widłak Zeillera, pióropusznik strusi*, goździk piaszkowy, wawrzynek wilczeli, bluszcz pospolity, pomocnik baldaszkowy, śnieżyczka przebiśnieg*, goryczka wąskolistna, lilia złotogłów, kukułka szerokolistna, grązel żółty, rosiczka długolistna*, rosiczka pośrednia*, rosiczka okrągłolistna, kopytnik pospolity, grzybień białe, grzybień północny*, porzeczka czarna, bagno zwyczajne, kruszyna pospolita, barwinek pospolity, centuria pospolita, kocanki piaszkowe, rojnik pospolity*, orlik pospolity, kalina koralowa, pokrzyk wilcza jagoda*, pierwiosnka lekarska, konwalia majowa, paprotka zwyczajna, storczyk męski*, zawilec wielkokwiatowy*, kosaciec syberyjski*, wrzosiec bagienny*, podrzeń żebrowiec*, wielosił błękitny*, gnidosz królewski*, pełnik europejski, sasanka łąkowa*, miodownik melisowaty, turówka wonna, kukułka Fuchsa, buławnik czerwony, nasieźrzał pospolity, gnieźnik leśny, przylaszcza pospolita, bagno zwyczajne.
- Grzyby i porosty: purchawica olbrzymia, sromotnik fiołkowy, szmaciak gałęzisty, sopłówka jodłowa.

Zamieszczony powyżej wykaz obejmuje wszystkie gatunki podawane z obszaru nadleśnictwa (czyli z obszaru jego zasięgu terytorialnego). Część z tych gatunków zasiedla tereny nieleśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne, łąki, pastwiska itp.

Część informacji o występowaniu gatunków jest niepewna. Gatunki, których występowanie na terenie nadleśnictwa uznano za niepotwierdzone oznaczano w tekście gwiazdką.

Rys. 5. Typy potencjalnych zbiorowisk roślinnych na terenie miasta Stoczek Łukowski
Źródło: opracowanie własne.

Rys. 6. Rozmieszczenie lasów w mieście Stoczek Łukowski
Źródło: Opracowanie własne.

5.1.2.2. Fauna

Na terenie miasta Stoczek Łukowski, najcenniejsze pod względem faunistycznym są dolina Świdra z przyległymi ekosystemami leśnymi. Stanowią one ostoję dla przedstawicieli licznej fauny. Ze względu na rolniczy charakter otoczenia miasta, na dużych jej fragmentach występują zwierzęta typowe dla krajobrazu rolniczego. Przeważającą większość gatunków ssaków stanowią zwierzęta drobne, obejmujące przedstawicieli rzędów owadożerne i gryzonie. Są to na ogół zwierzęta szeroko rozpowszechnione w całej Polsce. Z grupy ssaków łownych najliczniej występuje zając szarak, dość licznie sarna, lis. Nielicznie jeleni, łos i dzik.

Z gatunków chronionych występuje kret, jeż, wiewiórka, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, zębielek białawy, rzęsorek rzeczek.

Na terenach leśnych występuje uszatka, dzięcioł czarny, kruk, czapla siwa, myszółów, jastrząb, puszczyk, wrona siwa, pełtacz leśny, kukulka, kowalik, sójka, krogulec.

Do gatunków ptaków pospolicie występujących na terenie miasta należy: grzywacz, sierpówka, jerzyk, dymówka, oknówka, kos, kapturka, sikora bogatka, sikora uboga, kawka, gawron, wróbel, mazurek, szpak, dzwonek, rudzik, kwiczoł, bażant.

Z gadów podlegających prawnej ochronie gatunkowej ściślej stwierdzono występowanie jaszczurki zwinki, padalca zwyczajnego.

Z płazów występuje m.in. rzekotka drzewna, ropucha szara, kumak nizinny, rzekotka drzewna, żaba zielona, ropucha szara, ropucha zielona, żaba wodna, żaba trawna, żaba jeziorowa, żaba moczarowa.

Z ryb występuje: kielb, karaś srebrzysty, lin, słonecznica, szczupak, ciernik, okoń, piskorz.

Ochrona gatunkowa zwierząt

Według danych pochodzących z Nadleśnictwa Łuków, na terenach wchodzących w skład Nadleśnictwa (czyli również miasta Stoczek Łukowski) mogą występować następujące zwierzęta chronione:

- Bezkęgowce: biegacz fioletowy, biegacz granulowany, biegacz gajowy, trzmiel ssp., modraszek telejus, czerwoczyk nieparek kozioróg dębosz*, ślimak winniczek,
- Ryby: strzebla błotna, różanka, śliz, koza, piskorz,
- Płazy i gady: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, ropucha paskówka, rzekotka drzewna, żaba jeziorowa, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, żaba śmieszka, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata.
- Ptaki: błotniak łąkowy, bocian czarny, czajka, derkacz, dudek, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł czarny, gąsiorek, jarzębatka, jastrząb, kobuz, kokoszka, krętogłów, krogulec, lelek, lerka, muchołówka mała, ortolan, orzechówka, orlik krzykliwy, perkoz, pustułka, samotnik, słonka, srokoż, strumieniówka, świergotek łąkowy, świergotek polny, świerszczak trzmielojad, turkawka, zniczek, żuraw, perkoz zausznik, perkoz rdzawoszyi, perkoz dwuczuby, bąk, bączek, bocian biały, łabędź niemy, krakwa, świstun, rożeniec, cyranka, płaskonos, podgorzałka, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, nur rdzawoszyi, wodnik, sieweczka rzeczna, krwawodziób, kulik, kszyc, mewa pospolita, rybitwa rzeczna, kukulka, puchacz*, pójdzka, uszatka, jerzyk, zimorodek, dzięcioł zielony, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, brzegówka, sroka, gawron, wrona siwa, kruk, bręczka, rokitniczka, wodniczka*, trzciniczek, muchołówka białoszyja, słowik szary, podróżniczek, wróbel domowy, mazurek, łyska, cyraneczka, gęgawa, gęś zbożowa, gęś białoczelna, grzywacz, kuropatwa, czapla siwa, myszółów zwyczajny, puszczyk, oknówka, skowronek, pliszka siwa, pliszka żółta, wilga, szpak, sójka, kawka, strzyżyk, zaganiacz, pokrzewka ogrodowa, piegża, cierniówka, czarnogłówka, pierwiosnek, świstunka leśna, mysikrólik, muchołówka szara, pokląska, białorzytka, kopciuszek, pleszka, rudzik, kwiczoł, kos, śpiewak, paszkoł, raniuszek, sikora uboga, czubatka, modraszka, bogatka, kowalik, pełtacz leśny, pełtacz ogrodowy, zięba, kulczyk, dzwonek, czyżyk, szczygieł, makolągwa, gil, potrzuszcz, trznadel, uszatka błotna*.

- **Ssaki:** jeż wschodni, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek, zębiełek białawy, nocek Natterera, nocek Brandta, mroczek późny, mroczek posrebrzany, gacek wielkouch, mopek, nocek duży, nocek rudy, podkowiec mały, podkowiec duży, wiewiórka pospolita, bóbr europejski, wydra, łasica, gronostaj, łось, borsuk, kuna domowa, kuna leśna, tchórz zwyczajny.

Zamieszczony powyżej wykaz obejmuje wszystkie gatunki podawane z obszaru nadleśnictwa (czyli z obszaru jego zasięgu terytorialnego). Część z tych gatunków zasiedla tereny nieleśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne, łąki, pastwiska itp. Część informacji o występowaniu gatunków jest niepewna. Gatunki, których występowanie na terenie nadleśnictwa uznano za niepotwierdzone oznaczano w tekście gwiazdką.

Ogólny stan fauny jest dobry. Największe zmiany gatunkowe występujących tu zwierząt zachodzą w środowiskach najbardziej wrażliwych (wodno – błotnych), które są miejscem życia i rozwoju ptaków oraz ryb.

5.1.2.3. System przyrodniczy miasta

System przyrodniczy miasta Stoczek Łukowski został wyodrębniony poprzez celowe wskazanie tych fragmentów miasta, które pełnią nadrzędne funkcje przyrodnicze (głównie hydrologiczną, biologiczną, krajobrazową, klimatyczną) oraz współistniejące z nimi funkcje pozaprzyrodnicze (na przykład mieszkaniową, wypoczynkową czy estetyczną). Założenia metodyczne wyznaczenia systemu przyrodniczego miasta opierają się na uproszczonych założeniach koncepcji dla sieci ECONET. Głównymi elementami systemu są:

- obszary węzłowe – strefy występowania unikalnych, charakterystycznych lub w inny sposób najbardziej wartościowych form krajobrazu i siedlisk, których zachowanie przyczynia się w istotny sposób do zachowania różnorodności biologicznej i walorów estetycznych przyrody i krajobrazu.
- korytarze ekologiczne – elementy krajobrazu, które ze względu na usytuowanie są ważne dla utrzymania łączności między poszczególnymi obszarami węzłowymi sieci, a przede wszystkim dla utrzymania migracji gatunków i wymiany materiału genetycznego.

Zgodnie z przyjętymi założeniami system przyrodniczy miasta jest swoistą kombinacją obszarów węzłowych oraz korytarzy, które zapewniają też zewnętrzne powiązania przyrodnicze.

Analiza komponentów środowiska oraz ich znaczenie i rozmieszczenie przestrzenne wskazują, że system przyrodniczy miasta Stoczek Łukowski tworzą:

- dolina rzeki Świder wraz z kompleksem łąk oraz mniejsze doliny dopływów Świdra,
- zbiorniki wodne (w tym „oczka wodne” śródpolne i śródleśne) – stawy rybne Izydory;
- zwarte kompleksy leśne, a w szczególności wodochronne lasy olchowe – lasy nie są równomiernie rozmieszczone, największe ich zwarte powierzchnie znajdują się w zachodniej części miasta oraz w północno-wschodniej części na prawym brzegu rzeki Świder;
- parki – Park Miejski Chojniak, Skwer Miejski na Rynku;
- cmentarze.

Tereny rolnicze, w tym o wysokiej jakości gleb, śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, ciągi zadrzewień i zakrzewień przydrożnych oraz wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych (aleje i szpalery) oraz siedliska łąkowe na terenach podmokłych wspomagają podstawowy system przyrodniczy miasta.

Należy również zwrócić uwagę na występujące na obszarze gminy bariery ekologiczne, które stanowią poważne utrudnienie dla migracji zwierząt. Są to przede wszystkim bariery liniowe – drogi o znacznej szerokości przekroju poprzecznego i równocześnie dużym natężeniu ruchu. Najpoważniejsze z nich, przecinające dolinę rzeki Świder, są: droga krajowa nr 76 oraz linia kolejowa nr 12 relacji Skierniewice – Łuków. Inną barierą jest zabudowa, szczególnie rozmieszczona liniowo wzdłuż dróg, która utrudnia przemieszczanie się małych ssaków oraz gadów.

5.1.2.4. Stan środowiska ludzi

Na obszarze objętym projektem planu ogólnego występują tereny zabudowy mieszkaniowej, zarówno w istniejącym stanie zagospodarowania jak i w planowanym przeznaczeniu w formie ustalenia następujących stref planistycznych: SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową.

Oddziaływanie konkretnych inwestycji z zakresu produkcji, usług, komunikacji oraz infrastruktury, które istnieją i potencjalnie mogą powstać w obszarze opracowania regulowane jest przepisami odrębnymi, normami i standardami zapewniając bezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzi.

5.1.2.5. Odporność zbiorowisk roślinnych na degradację i zdolność do regeneracji

Degradacja środowiska to proces prowadzący do pogarszania się stanu poszczególnych jego elementów, szczególnie gleb, wód, rzeźby terenu oraz szaty roślinnej. Prowadzi on do przekształcenia środowiska w stopniu przekraczającym jego zdolność kompensacji. Degradacja środowiska następuje głównie na skutek jego zanieczyszczenia. Tereny o wysokim stopniu degradacji (o zmienionym chemizmie lub właściwościach fizycznych), nawet przy strukturze środowiska bardzo zbliżonej do występującej na terenach nieprzeobrażonych (posiadających podobną rzeźbę terenu, warunki wodne, glebowe i geologiczne) mogą cechować się znacznymi różnicami w odporności na antropopresję. Z reguły tereny zdegradowane są na nią bardziej wrażliwe.

Z problemem odporności środowiska wiążą się jego zdolności do regeneracji. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji wyrażona jest długością czasu, jaki musi upłynąć między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który wystąpił przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie początkowym (przed oddziaływaniem) i końcowym (po regeneracji), gdyż środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego z wyjściowym. Należy przy tym przyjąć założenie, że regeneracja następuje wyłącznie pod wpływem procesów naturalnych, gdyż celowe działania człowieka mogą znacznie przyspieszyć regenerację, zaburzając jednak naturalny cykl odnawiania przyrody⁷.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze miasta należy stwierdzić, że najbardziej wrażliwymi terenami na degradację są tereny lasów i trwałych użytków zielonych znajdujących się w obrębie dolin rzecznych. Są to podstawowe tereny do utrzymania funkcji przyrodniczych, gdzie niezbędne jest minimalizowanie zakresu podejmowanych przedsięwzięć.

Kolejną grupę terenów o dużej wrażliwości na degradację stanowią obszary rolnicze – pola, łąki i pastwiska. Zagrożenie dla tych terenów wynika z prowadzonej gospodarki rolnej poprzez niewłaściwe stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów, nieracjonalna gospodarka rolą, wzrost zagęszczenia (ugniecenia) wierzchnich warstw gleby i podglebia na skutek przejazdu ciężkiego sprzętu uprawowego, trakcyjnego i kombajnów. Ponadto degradacja obszarów rolniczych następuje w wyniku procesów naturalnych takich jak nadmierne wysychanie pokrywy glebowej, erozja wodna czy wywiewanie warstwy próchnicznej. Regeneracja tych terenów z uwagi na różnorodność biologiczną oraz warunki gruntowo-wodne jest ograniczona. Bardzo ważne dla funkcjonowania powiązań przyrodniczych i ochrony gruntów jest pozostawienie tych terenów bez ingerencji w przeznaczenie terenu.

Tereny upraw rolnych cechują się małym stopniem naturalności, mimo to również narażone są na degradację, przy czym ich zdolności regeneracji są niewielkie. Gleby poddawane są wielu zabiegom agrotechnicznym oraz czasowo całkowicie odślaniane na dużych powierzchniach, przez co mogą w przyspieszonym stopniu ulegać erozji. Ponadto na obszarze opracowania znajdują się tereny z glebami III klas bonitacyjnych, dla których niezbędna jest ochrona poprzez zachowanie jako rolnicze w maksymalnie możliwym stopniu.

⁷ Procedura sporządzania opracowań ekofizjograficznych w świetle najnowszych uregulowań prawnych, Mariusz Kistowski

Na analizowanym terenie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszą ogrody. Tu regeneracja naturalnych ekosystemów jest właściwie niemożliwa.

Do głównych i potencjalnych zagrożeń dla szaty roślinnej terenu miasta Stoczek Łukowski można zaliczyć: urbanizację, komunikację i rolnictwo. Największym zagrożeniem dla flory jest zmiana warunków siedliskowych lub ich bezpośrednie niszczenie.

Zarówno dla flory jak i dla fauny największe znaczenie mają zmiany w poziomie i trofizmie wód gruntowych i powierzchniowych oraz ich jakość. Obniżanie poziomu wód gruntowych powoduje ubożenie i degradację środowiska ich występowania, a co za tym idzie zbiorowisk roślinnych i poszczególnych gatunków.

Zbiorowiska roślinne narażone są na:

- wypieranie zbiorowisk półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne,
- zanik gatunków rzadkich i chronionych,
- introdukcję – wprowadzanie nowych, obcych, konkurencyjnych gatunków.

Dużym zagrożeniem dla zwierząt na terenie gminy są bariery ekologiczne w postaci ciągów komunikacyjnych. Do najważniejszych należą droga krajowa nr 76 oraz linia kolejowa nr 12 relacji Skierniewice – Łuków.

5.2. Walory krajobrazowe

Miasto Stoczek Łukowski charakteryzuje się przeciętnymi walorami krajobrazowymi, co potwierdza pokrycie wielkopowierzchniowymi formami ochrony przyrody na poziomie 4,3% powierzchni miasta.

Wschodnie i północne fragmenty miasta położone są w Łukowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, utworzonym w 1986 roku (rozporządzenie Wojewody Siedleckiego Nr 31/98 z dnia 10 czerwca 1998 roku – Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 17, poz. 101).

Charakterystycznym elementem krajobrazu jest rzeźba terenu miasta tj. krawędź wysoczyzny, która schodzi do doliny rzeki Świder. Jest to rejon bardzo atrakcyjny pod względem krajobrazowym. Miejsca o dużych nachyleniach powierzchni terenu, mają powiązania widokowe z sąsiednimi obszarami lasów i zadrzewień. Strefy te powinny być chronione z uwagi na walory krajobrazowe.

Główną oś przyrodniczą i krajobrazową miasta stanowi dolina rzeki Świder. Kompleks łąk doliny Świdra o powierzchni około 30 ha, położonych na terenie miasta i gminy Stoczek Łukowski posiada wysokie walory przyrodnicze. Występują tu dobrze zachowane, różnorodne, nieleśne formacje roślinne (łąki, zarośla) o bogatej w rzadkie i chronione gatunki flory.

Strefę przyrodniczą miasta tworzą również wodochronne lasy olchowe zlokalizowane przy wschodniej granicy, a także położone na północy miasta, rozległe tereny leśne przy rzece Świder, których walory krajobrazowe przyczyniły się do utworzenia w tej okolicy obiektów o charakterze sportowo – rekreacyjnym.

Ze względu na rolniczy charakter otoczenia miasta, na dużych jej fragmentach występują uprawy rolnicze. Na terenie miasta znaczenie przyrodnicze i krajobrazotwórcze mają także zadrzewienia, zakrzewienia i pojedyncze drzewa śródpolne. Zespoły roślinności śródpolnej tworzą najczęściej lipy, klony, topole, olsze, wierzyby, wiązy, dęby i jesiony, natomiast spośród krzewów dominują tarnina, głóg, trzmielina, bez czarny i koralowy, derenie, kalina itd.

Na walory krajobrazowe wpływają również elementy środowiska kulturowego. Krajobraz kulturowy jest nie tylko istotnym elementem w kształtowaniu rozwoju przestrzennego miasta, lecz służy także utrzymaniu tożsamości regionów i lokalnych społeczności. Właściwą ochroną należy otoczyć znajdujące się na terenie miasta obiekty wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Co ważne, obecność zabytków kulturowych stwarza możliwości rozwoju funkcji turystycznych oraz odgrywa znaczącą rolę w promocji miasta na zewnątrz. Najcenniejszym obiektem jest zespół kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia

NMP wraz z ogrodzeniem i przykościelnym cmentarzem, położony przy ul. Sikorskiego 4, wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod nr A-1609.

Dbałość o dziedzictwo kulturowe jest obowiązkiem społecznym, w związku z czym wszystkie zabytki zarówno nieruchome, jak również ruchome znajdujące się w przestrzeni publicznej powinny być monitorowane i zabezpieczane przed zniszczeniem. Niektóre zagrożenia dla zabytku są niezależne od człowieka i trudno je przewidzieć. Są to katastrofy naturalne, najczęściej pożar lub powódź. Jednak duża część zagrożeń dla dziedzictwa kulturowego ma pochodzenie antropogeniczne. Głównym problem jest wykonywanie robót budowlanych bez pozwolenia i nadzoru organu konserwatorskiego, co często prowadzi do utraty walorów zabytkowych. Dużym zagrożeniem dla zabytku jest również zaniedbanie obiektu przez brak sprawowania nad nim opieki, zaniechanie wykonania koniecznych zabezpieczeń i konserwacji, co w efekcie może doprowadzić do jego degradacji.

Zabudowa gminy, w zdecydowanej większości mieszkaniowa jednorodzinna, poprzez swoje niewielkie gabaryty nie wpływa dysharmonizująco na krajobraz.

Do elementów negatywnie wpływających na krajobraz zaliczyć należy elementy infrastruktury tj. ciągi komunikacyjne drogowe i kolejowe oraz obszary produkcyjne i usługowe. występujące głównie na obrzeżach miasta - w części wschodniej i północnej.

Audyty krajobrazowy

Prace nad audytem krajobrazowym województwa lubelskiego nie zostały zakończone. Stąd jak wskazano we wniosku Zarządu Województwa Lubelskiego nie wskazuje się wniosków z Audytu do projektów planów ogólnych miast i gmin.

5.3. Ochrona środowiska

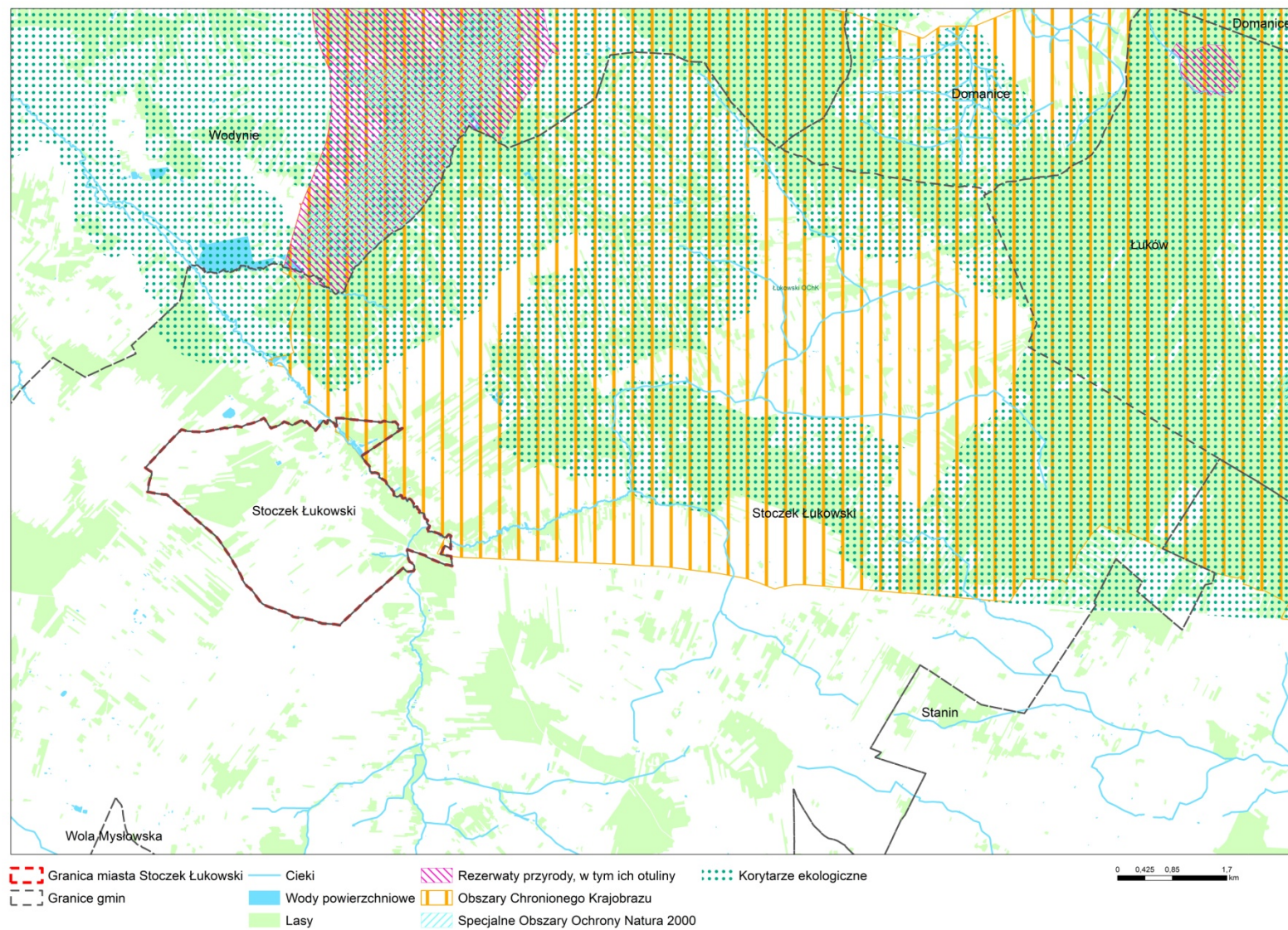
5.3.1. Gmina na tle systemów obszarów chronionych w Polsce

Główne powiązania zewnętrzne miasta Stoczek Łukowski oparte są o rzekę Świder, która stanowi północną i wschodnią granicę miasta. Rzeką Świder (poza granicami miasta – ok. 2 km od północnej granicy) jest częścią Korytarza ekologicznego Północno-Centralnego (KPnC), który to w obrębie gminy Stoczek Łukowski uszczegółowiony jest jako korytarz Lasy Łukowskie (KPnC-3B). Dolina Świdra oraz tereny położone na wschód od rzeki objęte są Łukowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Zaledwie 4,3% powierzchni obszaru miasta Stoczek Łukowski znajduje się w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody. (Rys. 7).

Dolina rzeki Świder oraz jej dopływy stanowią powiązania przyrodnicze o znaczeniu lokalnym. Sieć powiązań miasta Stoczek Łukowski z otoczeniem dopełniają kompleksy leśne oraz obszary rolnicze.

Rozwój obszaru odbywać się powinien poprzez racjonalne wykorzystanie i gospodarowanie zasobami i walorami przyrody, nie dopuszczające do ich degradacji i zubożenia, rozwój rolnictwa ekologicznego i lokalne przetwórstwo wysokiej jakości produktów rolnych, ziół i produktów pszczelarskich, racjonalne gospodarowanie wodą, energooszczędne inwestowanie z wykorzystaniem lokalnych źródeł, gospodarkę leśną uwzględniającą środowiskową funkcję lasów, kultywowanie i ochronę różnorodności kulturowej.

Rys. 7. System powiązań przyrodniczych w najbliższym otoczeniu miasta Stoczek Łukowski
Źródło: Opracowanie własne.

5.3.2. Formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie Ustawy o ochronie przyrody

Z wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody form ochrony przyrody na terenie miasta Stoczek Łukowski występują: obszar chronionego krajobrazu oraz pięć pomników przyrody (z czego 3 wieloobiektywne, łącznie 56 drzew).

Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Wschodnia i północno-wschodnia część miasta położona jest w granicach Łukowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Podstawa prawna: Uchwała Nr XVII/99/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 28.10.1986 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Siedl. Nr 11, poz. 130; zm. Dz. Urz. z 1990 r. Nr 13, poz. 221, Dz. Urz. z 1991 r. Nr 7, poz. 182, Dz. Urz. z 1993 r. Nr 8, poz. 166) i Uchwała Nr 67/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie Łukowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 8357).

Pomniki Przyrody

Na terenie miasta Stoczek Łukowski znajduje się 5 pomników przyrody. Wykaz pomników zawiera Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, który zgodnie z art. 113 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie Przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), prowadzony jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody

Lp.	Lokalizacja	Nazwa	Ilość	Obwód [cm]	Wysokość [m]
1.	rośnię na terenie miejsko – gminnego ośrodka sportu i rekreacji na północ od jego zabudowań	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i>	1	625	26
2.	oddział 425 b/h Nadleśnictwa Łuków, obręb Kryńszczak	Aleja składająca się z: 1. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 44cm; ob.: 138cm; wys.: 19m) 2. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 32cm; ob.: 101cm; wys.: 20m) 3. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 23cm; ob.: 72cm; wys.: 14m) 4. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 29cm; ob.: 91cm; wys.: 17m) 5. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 26cm; ob.: 82cm; wys.: 14m) 6. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 41cm; ob.: 129cm; wys.: 19m) 7. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 42cm; ob.: 132cm; wys.: 19m) 8. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 27cm; ob.: 85cm; wys.: 16m) 9. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 32cm; ob.: 101cm; wys.: 18m) 10. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 40cm; ob.: 126cm; wys.: 19m) 11. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 78cm; ob.: 245cm; wys.: 14m) 12. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i>; (pierśnica: 36cm; ob.: 113cm; wys.: 13m) 13. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus</i>	45	-	-

		betulus; (pierśnica: 41cm; ob.: 129cm; wys.: 21m) 14. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 38cm; ob.: 119cm; wys.: 19m) 15. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 42cm; ob.: 132cm; wys.: 19m) 16. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 26cm; ob.: 82cm; wys.: 15m) 17. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 38cm; ob.: 119cm; wys.: 17m) 18. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 36cm; ob.: 113cm; wys.: 16m) 19. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 50cm; ob.: 157cm; wys.: 20m) 20. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 27cm; ob.: 85cm; wys.: 20m) 21. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 39cm; ob.: 123cm; wys.: 18m) 22. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 52cm; ob.: 163cm; wys.: 20m) 23. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 29cm; ob.: 91cm; wys.: 19m) 24. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 12cm; ob.: 38cm; wys.: 10m) 25. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 32cm; ob.: 101cm; wys.: 16m) 26. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 17cm; ob.: 53cm; wys.: 11m) 27. Świerk pospolity - Picea abies; (pierśnica: 46cm; ob.: 145cm; wys.: 25m) 28. Świerk pospolity - Picea abies; (pierśnica: 65cm; ob.: 204cm; wys.: 28m) 29. Świerk pospolity - Picea abies; (pierśnica: 66cm; ob.: 207cm; wys.: 29m) 30. Świerk pospolity - Picea abies; (pierśnica: 72cm; ob.: 226cm; wys.: 29m) 31. Olsza czarna - Alnus glutinosa; (pierśnica: 72cm; ob.: 226cm; wys.: 9m) 32. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 34cm; ob.: 107cm; wys.: 19m) 33. Olsza czarna - Alnus glutinosa; (pierśnica: 76cm; ob.: 239cm; wys.: 25m) 34. Olsza czarna - Alnus glutinosa; (pierśnica: 62cm; ob.: 195cm; wys.: 23m) 35. Olsza czarna - Alnus glutinosa; (pierśnica: 57cm; ob.: 179cm; wys.: 23m) 36. Olsza czarna - Alnus glutinosa; (pierśnica: 71cm; ob.: 223cm; wys.: 25m) 37. Lipa drobnolistna - Tilia cordata; (pierśnica: 70cm; ob.: 220cm; wys.: 25m) 38. Brzoza brodawkowata (Brzoza zwisła) - Betula pendula; (pierśnica: 77cm; ob.: 242cm; wys.: 28m) 39. Lipa drobnolistna - Tilia cordata ; (pierśnica: 40cm; ob.: 126cm) 40. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 39cm; ob.: 123cm; wys.: 19m) 41. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 39cm; ob.: 123cm; wys.: 19m) 42. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 39cm; ob.: 123cm; wys.: 19m) 43. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 39cm; ob.: 123cm; wys.: 19m) 44. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 27cm; ob.: 85cm; wys.: 20m) 45. Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus; (pierśnica: 49cm; ob.: 154cm; wys.: 16m)			
3.	rośnie na terenie miejskiego ośrodka	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	1	314	14

	sportu i rekreacji				
4.	rośnie na północnym skraju miejskiego ośrodka sportu i rekreacji	grupa drzew składająca się z: 1. Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> ; <i>Ulmus effusa</i>); pierśnica: 113cm; ob.: 355cm; wys.: 29m; 2. Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> ; <i>Ulmus effusa</i>); pierśnica: 113cm; ob.: 355cm; wys.: 24m.	2	-	-
5.	rosną w północno – wschodniej części uroczyska Dąbek, oddział 425 d Nadleśnictwa Łuków, obręb Kryńszczak, Leśnictwo Stoczek oraz częściowo na gruntach pfz	grupa drzew składająca się z: 1. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 80cm; ob.: 251cm; wys.: 31m) 2. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 62cm; ob.: 195cm; wys.: 29m) 3. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 67cm; ob.: 210cm; wys.: 29m) 4. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 55cm; ob.: 173cm; wys.: 27m) 5. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 52cm; ob.: 163cm; wys.: 24m) 6. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 90cm; ob.: 283cm; wys.: 25m) 7. Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; (pierśnica: 58cm; ob.: 182cm; wys.: 26m)	7	-	-

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody – crfop.gdos.gov.pl wg stanu na 21.12.2025 r.

5.3.3. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych

5.3.3.1. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

Na terenie miasta Stoczek Łukowski znajduje się 1 obiekt wpisane do rejestru zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków pod numerem rejestrowym A-1609.

L.p.	lokalizacja	obiekt	czas powstania
1.	Dz. ewid. nr 294	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP	Pocz. XX w.
		Ogrodzenie zespołu kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	Poł. XX w.
		Cmentarz przykościelny	XVIII w.

Poza zabytkami rejestrowymi ochronie podlegają 29 obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, w tym jedno stanowisko archeologiczne, co prezentuje poniższa Tabela 2.

Tabela 2. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

L.p.	lokalizacja	obiekt	czas powstania
1.	Dz. nr 294	Zespół kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	Pocz. XX w.
2.	Dz. nr 294	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP	Pocz. XX w.
3.	Dz. nr 294	Ogrodzenie zespołu kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	Pocz. XX w.
4.	Dz. nr 294	Cmentarz przykościelny	XVIII w. (?)
5.	ul. Kościelna 2 Dz. nr 228	Dawna plebania	Pocz. XX w.
6.	ul. Kościelna 2 Dz. nr 228	Krzyż metalowy na postumencie betonowym	1912 r.
7.	ul. Polna Dz. nr 901/1	Cmentarz stary zw. cholerycznym	XVIII w.
8.	ul. Polna Dz. nr 901/1	Ogrodzenie cmentarza starego zwanego cholerycznym	I poł. XX w.
9.	ul. Kościelna Dz. nr 635	Cmentarz rzymskokatolicki	XIX w.
10.	ul. Kościelna	Ogrodzenie cmentarza	XIX w.

	Dz. nr 635	rymskokatolickiego	
11.	Dz. nr 1286	Cmentarz żydowski	XIX w. (?)
12.	ul. Nowoprojektowana 1 Dz. nr 1297/1	dwór	Pocz. XX w.
13.	ul. Piłsudskiego Dz. nr 1303, 1305/1, 1305/2, 1305/3, 1305/4, 1306, 1310/1, 1310/2	Pozostałości zespołu folwarcznego w uroczysku „Dębek”	I poł. XX w.
14.	ul. Piłsudskiego 2 Dz. 1581	Strażnica OSP	Lata 30-te XX w.
15.	Dz. nr 936/32	Budynek dworca kolejowego	Poł. XX w.
16.	Dz. nr 2115	Wieża ciśnień	Poł. XX w.
17.	ul. Sikorskiego Dz. nr 263/2	Pomnik Tadeusza Kościuszki	1917 r.
18.	ul. Sikorskiego/Piaski Dz. nr 2124/8	Pomnik Ignacego Bralińskiego	1918 r.
19.	ul. Kościelna Dz. nr 624	Żelazny krzyż poświęcony powstańcom styczniowym 1863 r.	XX w.
20.	Dz. 1565/2	Obelisk gen. Józefa Dwernickiego	1992 r.
21.	Dz. 1942/3	Pomnik ppłk. Wacława Rejma „Ostoi”	1990 r.
22.	ul. Piłsudskiego Dz. nr 1946	Pomnik poświęcony mieszkańcom Stoczka, którzy zginęli w II wojnie światowej	1947
23.	ul. 1-go Maja 10 Dz. 1899	dom	Pocz. XX w.
24.	ul. 1-go Maja 2 i 4 Dz. 1879/1, 1880	dom	Pocz. XX w.
25.	ul. Piłsudskiego 26 Dz. 1944	dom	Ok. 1920 r.
26.	ul. Szkolna 3 Dz. 1847/3, 1847/4	dom	Ok. 1885 r.
27.	ul. Szkolna 5 Dz. nr 1857, 1858	dom	1916 r.
28.	ul. Szkolna 8 Dz. nr 1841	dom	1890 r.
29.	ul. Wyzwolenia 17 i 19 dz. nr 1851, 1852	dom	Pocz. XX w.
30.	ul. Sikorskiego 10 Dz. nr 275	dom	I poł. XX w.
31.	ul. Wyzwolenia 5 i 7 Dz. nr 1876, 1877	dom	I poł. XX w.
32.	ul. Piłsudskiego 153 Dz. nr 1310/1	dom	I poł. XX w.

Stanowiska archeologiczne

W granicach miasta zlokalizowane jest jedno stanowisko archeologiczne:

- nazwa stanowiska archeologicznego: Wola Kisielska st. 1, AZP 63-75 stan. 1,
- chronologia i forma osadnicza: wczesna epoka żelaza kultura łużycka (osada),
- lokalizacja (nr działki): dz. nr 1178, 1203, 1204, 1205, 1206, 1216, 1217, 1218.

Ochrona planistyczna

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.) obiekty dziedzictwa kulturowego, w tym zabytki archeologiczne mogą być chronione poprzez ustalenia w planach miejscowych.

Działalność inwestycyjna w strefach ochrony konserwatorskiej winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi pod nadzorem właściwej służby konserwatorskiej.

5.3.3.2. Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Według ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) ochronie podlegają grunty stanowiące użytki rolne klas I-III, wymagają one zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na zmianę przeznaczenia na cele nie rolnicze.

Na obszarze miasta Stoczek Łukowski występują użytki rolne klasy III, które zostały wyłączone z ochrony, na podstawie art. 10a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zajmują one łączną powierzchnię 244,86 ha, tj. grunty orne IIIa klasy – 26,11 ha, IIIb klasy – 214,70 ha, łąki III klasy – 4,05 ha (27% powierzchni miasta). Większe powierzchnie gleb wyższych klas bonitacyjnych znajdują się w północno-zachodniej oraz południowej-zachodniej części miasta (Rys. 3).

Ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne objęte są w mieście Stoczek Łukowski wszystkie grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa (28,62 ha) oraz grunty leśne nie stanowiące własności Skarbu Państwa (109,45 ha). Ochrona tych gruntów polega na konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na nieleśne od ministra ds. środowiska w przypadku gruntów Skarbu Państwa, bądź marszałka województwa w przypadku lasów prywatnych.

5.3.3.3. Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach

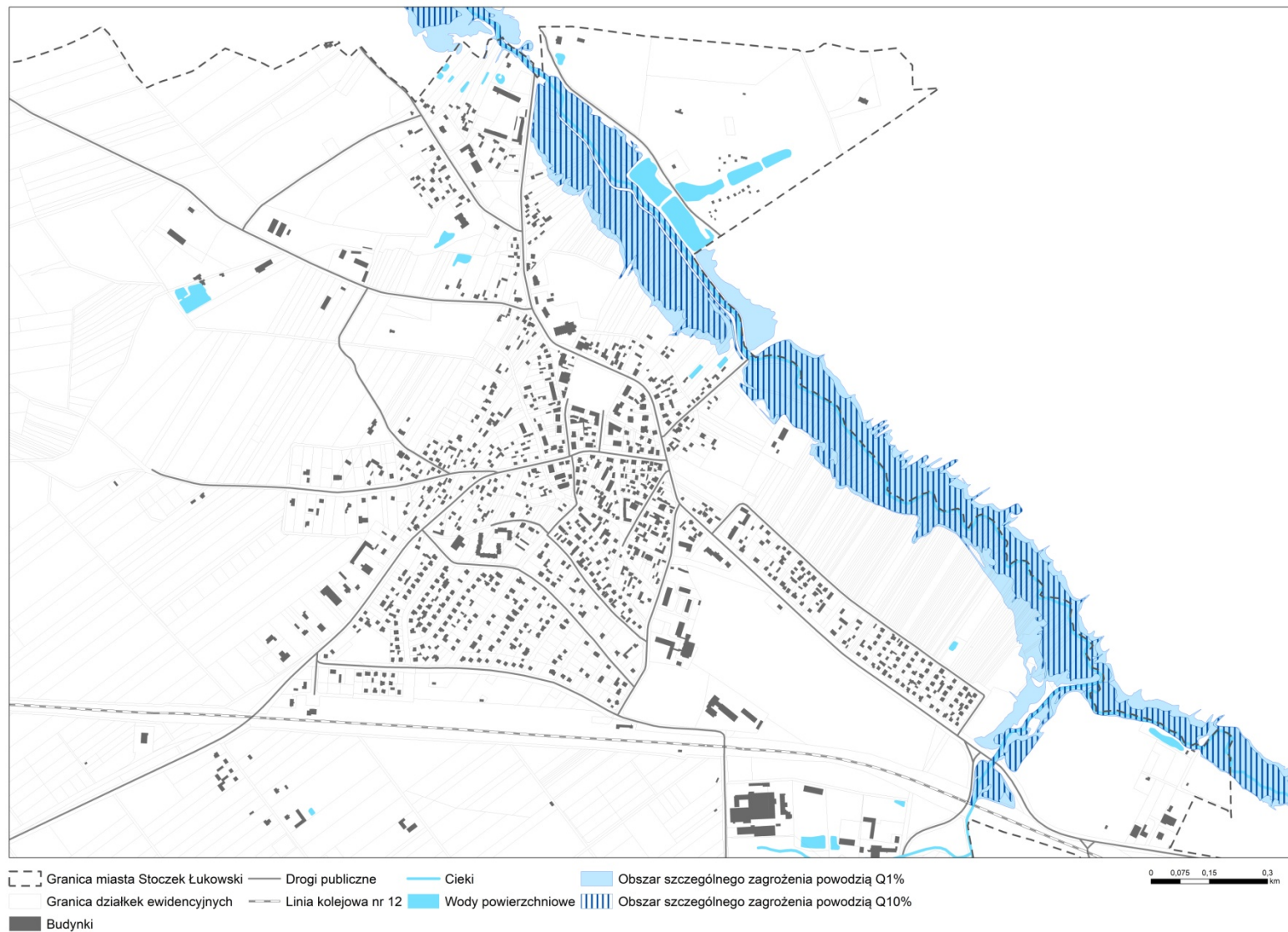
Na terenie miasta 2,85 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa pełni funkcję lasów ochronnych. Lasy te chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów; chronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; oraz stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej. Ustanowiono je Decyzją Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2005 r. znak: DL.Ip-0233-5/05. W Stoczku Łukowskim lasy wodochronne znajdują się we wschodniej części miasta tuż przy rzece Świder – por. Rys. 6.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021r. poz. 1326 ze zm.) prawnej ochronie podlegają wszystkie grunty leśne występujące na terenie miasta.

5.3.3.4. Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Administratorem sieci wodociągowej w mieście jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej, który posiada stosowne pozwolenie wodno-prawne ważne do 7 września 2035 roku. Woda na terenie miasta woda pobierana jest z dwóch studni głębinowych nr 2a i nr 3 z głębokości ponad 110 m p.p.t. Studnie głębinowe pracują przemiennie, są sterowane komputerowo przez stację uzdatniania wody AKSUW 60. Nad gospodarką wodną pod względem przydatności wody do spożycia kontrolę sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łukowie. Stacja spełnia kryteria określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Warunki geologiczne otoczenia ujęcia wody są korzystne i nie stwarzają obowiązku ustanawiania stref ochronny pośredniej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni (Dz. U. 2017 poz. 2505) cały obszar miasta Stoczek Łukowski znajduje się w obrębie trzeciorzędowego paleogeńsko-neogeńskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 „Subniecka Warszawska” oraz subzbiornik GZWP nr 2151 „Subniecka warszawska część centralna” – traktowanego jako oddzielny zbiornik. Warstwy wodonośne tworzące ten zbiornik są stosunkowo dobrze izolowane od powierzchni, co przekłada się na niewielki udział obszarów ONO i OWO w stosunku do całej powierzchni GZWP. Na obszarze GZWP Nr 215 i GZWP Nr 2151 w granicach miasta Stoczek Łukowski nie wyróżniono obszarów ochrony typu ONO i OWO.

Rys. 8. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią
Źródło: Opracowanie własne.

W ramach projektu Informatycznego Systemu Osłony Kraju wykonuje się wstępną ocenę ryzyka powodziowego, której celem jest wyznaczenie obszarów, na których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub na których wystąpienie dużego ryzyka jest prawdopodobne. Dla wyżej wspomnianych obszarów sporządza się mapy zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego.

Na terenie miasta Stoczek Łukowski zagrożenie powodziowe związane jest z rzeką Świder. W północnej-wschodniej i wschodniej części miasta wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) Rys. 8.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i nowych obiektów budowlanych wymaga pozwolenia wodnoprawnego.

5.3.4. Projektowane formy ochrony przyrody

W mieście Stoczek Łukowski nie ma obszarów proponowanych do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody.

5.3.5. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby ich uwzględnienia

Ochrona środowiska i idea zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane w dokumentach planistycznych szczebla gminnego. Obliguje do tego zarówno ustawodawstwo krajowe, jak i wspólnotowe. Według art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: *Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*. Do ochrony środowiska obligują Polskę również ratyfikowane umowy. Do najważniejszych umów międzynarodowych oraz dyrektyw Unii Europejskiej należą:

1. W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności:

- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z 1992 r.,
- Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Dyrektywa Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory,

2. W zakresie ochrony powietrza i klimatu:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992r.,
- Protokół z Kioto w sprawie zmian klimatu z 1997 r.,
- Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1997 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza,
- Dyrektywa 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promocji wykorzystania energii z OZE,

3. W zakresie ochrony wód:

- Dyrektywa 2006/11/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
- Dyrektywa 91/271/EEG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych,

4. W zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- Strategia tematyczna w sprawie ochrony gleb,

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ochrony gleb (2021/2548(RSP)),

5. W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego i zasobów kulturowych:

- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

6. W zakresie ochrony ludzi, ich mienia i warunków bytowania:

- Dyrektywa 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola),

7. Odnosnie procedury oceny oddziaływania na środowisko

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. W sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Ponadto najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy:

- Dyrektywa Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (Dyrektywa Ptasia);
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu europejskim mają odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim. Za jeden z najważniejszych należy uznać ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Do innych ustaw należą:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa 2030 (PEP2030). Głównym jej celem jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, realizowany poprzez trzy cele środowiskowe (środowisko i zdrowie, środowisko i gospodarka, środowisko i klimat) oraz dwa cele horyzontalne (środowisko i edukacja, środowisko i administracja). PEP2030 stanowi kluczowy dokument dla inwestycji ze środków europejskich i wspiera realizację krajowych oraz międzynarodowych zobowiązań, w tym celów Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

Natomiast w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 nacisk położony jest na ideę zrównoważonego rozwoju (ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju), którą definiuje się jako integrację działań politycznych, społecznych i gospodarczych w układach przestrzennych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Koncepcja przedmiotowa wywodzi się z innego dokumentu ustalonego na szczeblu unijnym. Dokumentem tym

jest Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego A/RES/70/1: Agenda Na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030. Obejmuje ona 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju i powiązanych z nimi 169 zadań, które mają doprowadzić do pozytywnych zmian w skali globalnej.

Istotna z punktu widzenia projektu planu ogólnego jest Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (PEP2040), w której zawarto m.in. postulat wzrostu udziału OZE w końcowym zużyciu energii do 23% do 2030 roku oraz zmniejszenie udziału węgla w miksie energetycznym (w 2040 roku ma to być od 11% do 28%, w zależności od ceny uprawnień do emisji CO₂). Głównymi celami dla sektora energetycznego jest budowa nowego systemu elektroenergetycznego, opierającego się w dużym stopniu na źródłach nisko- i zeroemisyjnych oraz wdrożenie energetyki jądrowej zgodnie z Programem polskiej energetyki jądrowej.

Podsumowując wiodącymi zasadami zagospodarowania przestrzennego winny być: zrównoważony rozwój oraz ład przestrzenny.

Specyfika dokumentu jakim jest plan ogólny miasta powoduje, że cele ochrony środowiska są uwzględniane pośrednio w trakcie ustanawia stref planistycznych. Część normatywna POG zawiera wyłącznie dane przestrzenne, które zostały stworzone obowiązkowo przy uwzględnieniu uwarunkowań, w tym środowiskowych, wymienionych w art. 13b upzp. W związku z czym zakres uwzględnienia celów ochrony środowiska jest na tym etapie niemożliwy do wyegzekwowania wprost. Dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracowanych na podstawie planu ogólnego możliwe jest zapisanie, w formie prawa miejscowego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu; zasad kształtowania krajobrazu; czy zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

Przy sporządzaniu planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski uwzględniono następujące uwarunkowania:

- formy ochrony przyrody oraz ich otuliny – POG wyznacza strefy planistyczne, w tym dopuszczalne parametry zabudowy, w sposób umożliwiający utrzymanie ich funkcji przyrodniczych. POG zapewnia ochronę form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z ich planów ochrony;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału – Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski nie wyznacza stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o każdym prawdopodobieństwie ustalono strefę SO, bez dopuszczenia funkcji wynikających z profilu uzupełniającego dla tej strefy;
- obszary gruntów zmeliorowanych – W mieście Stoczek Łukowski znajdują się obszary gruntów zmeliorowanych. Koncentrują się one we wschodniej części miasta. Obszary zmeliorowane zajmują powierzchnię 19,2 ha, co stanowi 2,1% powierzchni miasta. Strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy zostały wyznaczone w znacznej części poza obszarami zmeliorowanymi. Drobne kolizje występują w północnej części miasta, w dolinie Świdra;
- udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji - Miasto Stoczek Łukowski posiada zasoby surowców naturalnych, są to, z racji przeszłości geologicznej obszaru, złoża piasków i żwirów. Zlokalizowane są zachodniej części miasta. Łączna powierzchnia złóż wynosi ok. 3,7 ha. W mieście Stoczek Łukowski nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji;
- zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej – Parametry zabudowy określone w katalogu stref planistycznych dla stref, w sąsiedztwie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, zostały ustalone na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego obszaru. Strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji pozostałych obiektów ujętych w GEZ oraz stanowiska archeologicznego, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa

archeologicznego. POG Stoczek Łukowski wyznacza strefę planistyczną SO na obszarze stanowiska archeologicznego;

- grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne – Na obszarze miasta Stoczek Łukowski występują użytki rolne klasy III, które zostały z mocy ustawy wyłączone z ochrony, na podstawie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Grunty leśne stanowią 138,07 ha powierzchni miasta, co przekłada się na wskaźnik lesistości wynoszący zaledwie 15,09%. Lasy, celem ochrony włączono do strefy SO lub SN.

5.3.6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu ogólnego

Według art. 1 ust. 2 upzp w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza m.in. wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury; potrzeby zrównoważonego rozwoju, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska, w tym: gospodarowania wodami, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony złóż kopalin oraz zmniejszania podatności na zmiany klimatu. Wobec tego wszystkie zaproponowane cele rozwiązywać mają ważne dla utrzymania wysokiej jakości środowiska problemy.

Ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta, w szczególności znajdujące się na obszarze miasta:

1. formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
3. obszary gruntów zmeliorowanych,
4. tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
5. strefy ochronne ujęć wody,
6. obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
7. tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
8. udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
9. obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
10. zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
11. obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
12. tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
13. obszary ograniczonego użytkowania,
14. obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
15. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
16. obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
17. grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne,
18. zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
19. obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;

Nie wszystkie te uwarunkowania występują na obszarze miasta Stoczek Łukowski. Ich wykaz prezentuje Tabela 3.

Tabela 3. Obszary chronione i szczególnego zagospodarowania

Lp.	RODZAJ	STAN
1	Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny	występują
2	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału	występują
3	Obszary gruntów zmeliorowanych	występują
4	Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy	nie występują

5	Strefy ochronne ujęć wody	nie występują ⁸
6	Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych	nie występują
7	Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi	występują
8	Udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji	występują
9	Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej	nie występują
10	Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w przepisach odrębnych, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej	występują
11	Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	nie występują
12	Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	występują
13	Obszary ograniczonego użytkowania	nie występują
14	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	nie występują
15	Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	nie występują
16	Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją	nie występują
17	Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne	występują
18	Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	nie występują
19	Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego	nie występują

Ad. 1 – Spośród form ochrony przyrody wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880, ze zm.) na obszarze miasta Stoczek Łukowski ustanowione zostały:

- Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pomnik przyrody (5 szt., z czego 3 wieloobiektove, łącznie 56 drzew).

Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje wschodnią oraz północno-wschodnią część miasta i stanowi południowo-zachodni kraniec tej formy ochrony przyrody. Teren ten chroniony jest ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Chroni fragment górnego odcinka rzeki Świder.

Ochrona walorów krajobrazowych tego obszaru polega na niewyznaczeniu terenów zabudowy i wskazaniu strefy SO, z wyłączeniem jednego obszaru, którego funkcja terenu wynika z planu miejscowego, położonego w południowo-wschodniej części miasta, dla którego ustalono strefę SP.

Ad. 2 – Na podstawie map zagrożenia powodziowego, sporządzonych przez Wody Polskie, ustalono, że w dolinie rzeki Świder na obszarze miasta Stoczek Łukowski:

- częściowo znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566, ze zm.), tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- częściowo znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b) ustawy Prawo wodne, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- częściowo znajduje się na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat), o którym mowa w art. 169 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski nie wyznacza stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszarów szczególnego

⁸ Na terenie miasta Stoczka Łukowskiego nie wyznaczono stref ochrony pośredniej ujęć wody.

zagrożenia powodzą o każdym prawdopodobieństwie ustalono strefę SO, bez dopuszczenia funkcji wynikających z profilu uzupełniającego dla tej strefy.

Ad. 3 – W mieście Stoczek Łukowski znajdują się obszary gruntów zmeliorowanych. Koncentrują się one we wschodniej części miasta. Obszary zmeliorowane zajmują powierzchnię 19,2 ha, co stanowi 2,1% powierzchni miasta.

Strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy zostały wyznaczone w znacznej części poza obszarami zmeliorowanymi. Drobne kolizje występują w północnej części miasta, w dolinie Świdra.

Ad. 8 – Miasto Stoczek Łukowski posiada zasoby surowców naturalnych, są to, z racji przeszłości geologicznej obszaru, złoża piasków i żwirów. Zlokalizowane są zachodniej części miasta. Łączna powierzchnia złóż wynosi ok. 3,7 ha.

W mieście Stoczek Łukowski nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

Celem ochrony złóż surowców przed zabudową na obszarze tym ustalono strefę górnictwa (SG).

Ad. 10 – Parametry zabudowy określone w katalogu stref planistycznych dla stref, w sąsiedztwie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, zostały ustalone na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego obszaru.

Strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji pozostałych obiektów ujętych w GEZ oraz stanowiska archeologicznego, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa archeologicznego.

POG Stoczek Łukowski wyznacza strefę planistyczną SO na obszarze stanowiska archeologicznego.

Ad. 17 – Na obszarze miasta Stoczek Łukowski występują użytki rolne klasy III, które zostały z mocy ustawy wyłączone z ochrony, na podstawie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Grunty leśne stanowią 138,07 ha powierzchni miasta, co przekłada się na wskaźnik lesistości wynoszący zaledwie 15,09%. Lasy, celem ochrony włączono do strefy SO lub SN.

Problemy ochrony środowiska w mieście Stoczek Łukowski w związku z przyjęciem planu ogólnego mogą być związane z dopuszczeniem dużego udziału powierzchni terenów zasklepionych (maksymalnie do 80% dla stref 7SP-10SP, 12SP-15SP, 20SP, 21SP, 25SP, 26SP; do 70% dla stref 3SU-13SU, 15SU, 18SU; do 60% dla 1SW-9SW, 2SU, 16SU, 17SU, 19SU, 1SP, 3SP, 6SP, 11SP, 11SI) oraz wpływem wód powierzchniowych. Ponadto problemy ochrony środowiska w mieście Stoczek Łukowski dotyczą głównie:

- niskiej emisji z terenów komunikacyjnych i gospodarstw domowych;
- przekroczenia norm hałasu na drogach powiatowych, drodze wojewódzkiej i krajowej, a także linii kolejowej nr 12;
- wtórnej emisji zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych;
- lokalnie niekorzystnych warunków związanych z przewietrzaniem;
- zagrożenia dla jakości i stanu gleb oraz wód podziemnych spowodowane działalnością rolniczą;
- istniejących barier migracyjnych dla dzikich zwierząt m.in. drogi, kolej czy zwarta zabudowa.

W zasięgu następujących stref mogą być realizowane inwestycje mogące zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko:

- w całej strefie SU oraz 2SO-9SO projekt planu ogólnego dopuszcza realizację terenów elektrowni słonecznej,
- w strefie 1SO projekt planu ogólnego dopuszcza realizację terenu elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznej;
- w całej strefie SG obejmującej tereny górnictwa i wydobywania, dopuszczono również w profilu dodatkowym: teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki.

Wartość normatywna planu ogólnego to informacje zawarte w danych przestrzennych. Załącznik jakim jest uzasadnienie do planu ogólnego pełni rolę suplementu dokumentacji projektowej, zwiększa przejrzystość uchwały, wyjaśnia metodologię wyznaczania stref planistycznych oraz daje szerszą perspektywę w rozumieniu całego procesu planistycznego. Nie ma natomiast w nim zapisach ustaleń wiążących, zasad zagospodarowania czy ochrony różnych komponentów przestrzeni.

5.3.7. Ocena środowiska obszaru objętego planem ogólnym

Zmiany w środowisku przyrodniczym miasta Stoczek Łukowski są następstwem setek lat użytkowania tego terenu przez człowieka. Stoczek Łukowski leży w dawnej ziemi czerskiej na historycznym Mazowszu. Geograficznie położony jest na Wysoczyźnie Żelechowskiej, części Niziny Południowopodlaskiej, zlokalizowany na lewym brzegu rzeki Świder. Antropopresja na tym terenie jest niewielka, jednak mimo to niesie za sobą zagrożenia dla środowiska w szczególności naturalnego. Najbardziej zagrożonymi terenami są wody powierzchniowe, lasy oraz jakość powietrza.

Od 1 stycznia 1992 do 31 grudnia 1997 miasto Stoczek Łukowski i gmina Stoczek Łukowski tworzyły wspólną gminę (miejsko-wiejską). Zostały połączone w związku z restrukturyzacją podziału administracyjnego w 1992 roku, lecz po 6 latach (1 stycznia 1998r .) gminy ponownie rozdzielono. Miasto stanowi 0,65% powierzchni powiatu. Stoczek Łukowski jest najmniejszą terytorialnie gminą województwa lubelskiego. Jest też najmniej zaludnioną (również o najmniejszej gęstości zaludnienia) gminą miejską w województwie.

Stan środowiska oceniany jest na podstawie analizy danych dotyczących jakości poszczególnych komponentów środowiska, przyrody ożywionej i nieożywionej, a także walorów krajobrazowych. Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego miasta Stoczek Łukowski są przekształcone w różnym w stopniu. Znajdują się tu zarówno ekosystemy charakteryzujące się stosunkowo niewielkim przekształceniem i znacznym stopniem naturalności krajobrazu jak i ekosystemy w różnym stopniu zdegradowane. Mimo to, można stwierdzić, że dotychczasowy sposób użytkowania i związane z tym zagospodarowanie terenu oraz warunki przyrodnicze pozostają w równowadze. Decyduje o tym w pierwszej kolejności małomiasteczkowy charakter jednostki osadniczej, która swój zasięg przestrzenny dostosowała do panujących warunków środowiskowych.

Krajobraz małomiasteczkowy to specyficzny typ krajobrazu kulturowego, charakteryzujący się zwartą, historyczną zabudową centralnej części (rynek, ratusz, kościół) z gęstą siecią ulic, otoczoną obszarami mieszkalnymi (często blokowiskami) oraz krajobrazem wiejskim, co tworzy unikalne połączenie elementów miejskich i wiejskich, typowe dla małych miasteczek w Polsce.

Obszary najcenniejsze przyrodniczo: dolina rzeki Świder oraz zwarte kompleksy leśne pozostają niezabudowane. Osadnictwo zaś rozmieszczone jest w sposób, który uwzględnia szereg ograniczeń wpływających z funkcjonowania środowiska. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (10% i 1%) pozostają niezabudowane.

Obszary podlegające ochronie prawnej obejmują najcenniejsze przyrodniczo fragmenty miasta i w stopniu wystarczającym zapewniają prawidłowe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i jego zasobów.

Do obszarów kolizji zagospodarowania i warunków środowiskowych zaliczyć należy zabudowę powstałą w ciągu lokalnych korytarzy ekologicznych.

Ponadto problematyczne dla środowiska mogą być inwestycje z zakresu powierzchniowej eksploatacji surowców tj. piasków i żwirów, gdzie przekształceniu ulegnie przede wszystkim rzeźba terenu. Zmieni się również struktura krajobrazu, jednak w tym zakresie jest szansa na powrót do stanu pierwotnego dzięki rekultywacji wyrobisk. Dodatkowo zmodyfikowane zostaną warunki siedliskowe dla roślin i zwierząt. Na terenach dotychczas nieeksploatowanych nastąpi usunięcie gleby i szaty roślinnej oraz zasiedlających ją gatunków zwierząt. Przy czym nastąpi sukcesja gatunków – roślin segetalnych na obrzeżach wyrobiska oraz zwierząt zasiedlających obszary górnicze.

Kolejną kwestią, która może wywołać zmiany środowiska miasta Stoczek Łukowski jest lokalizacja farm fotowoltaicznych. Budowa paneli związana jest z wyłączeniem gruntów z dotychczasowego użytkowania oraz z ograniczeniem przestrzeni życiowej dla zwierząt. Ogniwa

fotowoltaiczne oddziałują również na krajobraz, jednak w przeciwieństwie do elektrowni wiatrowych nie są widoczne z większych odległości.

Na zmiany zachodzące w środowisku miasta ma wpływ również zjawisko zaniechania rolniczego użytkowania, czego efektem jest przede wszystkim sukcesja wtórna i pojawienie się zbiorowisk synantropijnych i ruderalnych. Oba zjawiska nie powodują znaczących negatywnych zmian w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego. Wobec tego presja na środowisko będzie na niezmiennym poziomie, a zmiany zachodzące w środowisku mogą być niedostrzegalne.

W zakresie szaty roślinnej obecne zagospodarowanie miasta nie jest w rażący sposób sprzeczne z walorami przyrodniczymi terenu. Nie występują tu inwestycje prowadzące do degradacji wartościowej szaty roślinnej terenów leśnych. Tereny niezabudowane nie są często grodzone, co pozwala na swobodne przemieszczanie się zwierząt.

Poszczególne części miasta różnią się od siebie uwarunkowaniami przyrodniczymi rzutującymi na możliwości rozwoju osadnictwa. Ukształtowanie terenu, warunki gruntowe, układ sieci rzecznej to tylko niektóre z czynników, które determinują i różnicują sposób zagospodarowania. Wysoka presja na rozwój zabudowy może z czasem doprowadzić do kolizji z najwyższymi cenionymi walorami środowiska w gminie.

6. USTALENIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Projekt ogólnego miasta Stoczek Łukowski został sporządzony na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jego zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 13a ust. 4 i 13b powołanej wyżej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów.

Plan ogólny to akt planowania przestrzennego, który jest aktem prawa miejscowego. Plan ogólny uchwała się dla obszaru miasta z wyłączeniem: terenów zamkniętych (innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu) oraz obszarów morskich wód wewnętrznych. Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Do planu ogólnego obligatoryjnie sporządza się, w postaci elektronicznej, uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Zarówno część tekstowa jak i graficzna uzasadnienia planu ogólnego miasta nie mają wartości normatywnej, a jedynie poglądową, prezentującą informacje dla osób zainteresowanych ustaleniami planu ogólnego. Ustalenia planu ogólnego miasta przyjmuje się wyłącznie w postaci elektronicznej, w formie ustandaryzowanych danych przestrzennych (stanowiących załącznik do uchwały przyjmującej POG, czyli integralną część normatywną POG).

Przedmiotem niniejszego opracowania jest plan ogólny miasta Stoczek Łukowski. Opracowanie obejmuje obszar miasta w jej granicach administracyjnych. Ustalenia Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski sporządzono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta wynikające m.in. z:

- ustaleń planu zagospodarowania województwa,
- regulacji w zakresie obszarów chronionych, obszarów szczególnego zagospodarowania,
- rozmieszczenia istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, znajdujących się na obszarze opracowania,
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz krajobrazów priorytetowych,
- opracowania ekofizjograficznego,
- ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- istniejącego zagospodarowania przestrzennego,
- zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz
- otrzymanych wniosków i uwag, które wpłynęły w trakcie prowadzonej procedury planistycznej.

Ustalenia Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski obejmują:

- Podział obszaru miasta na **strefy planistyczne** (lista dopuszczalnych stref planistycznych jest ściśle wskazana w art. 13c ust. 1 upzp).
- **Gminne standardy urbanistyczne**, w których dla każdej strefy planistycznej został określony profil funkcjonalny, czyli ogólny katalog dopuszczalnych przeznaczeń terenów (katalogi przeznaczeń przypisanych do poszczególnych stref są wskazane w rozporządzeniu POG). Doprecyzowanie przeznaczenia dla poszczególnych nieruchomości w danej strefie nastąpi poza przedmiotowym opracowaniem, tzn. w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy. W ramach gminnych standardów urbanistycznych, dla wybranych stref planistycznych określono również parametry zagospodarowania terenu, tj. wartości maksymalne: nadziemnej intensywności zabudowy, wysokości zabudowy, udziału powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.
Na podstawie obliczonej chłonności wyznaczonych terenów mieszkaniowych, które są niezabudowane, z uwzględnieniem aktualnych prognoz demograficznych, nie zakłada się aby w gminie wystąpiło ograniczenie w dostępności do obiektów lub obszarów realizujących najbardziej powszechne, codzienne potrzeby społeczne, takich jak: edukacja oraz wypoczynek i rekreacja. Wobec tego w POG odstąpiono od określenia gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, w rozumieniu upzp.
- Nie wyznaczono **obszarów uzupełnienia zabudowy**, gdyż miasto Stoczek Łukowski, posiada plan miejscowy na terenach zabudowanych. Brak jest jakiegokolwiek zabudowy, w północno-zachodniej części miasta, pozbawionej planu miejscowego.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego oraz ustalenia planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski prezentuje również część graficzna uzasadnienia planu ogólnego, którą opracowano w postaci elektronicznej w rozdzielczości przestrzennej odpowiadającej skali 1:10 000.

Ustalenia planu ogólnego zostały zapisane w postaci elektronicznej w formie danych przestrzennych. Przy czym plan ogólny ustala podział obszaru miasta Stoczek Łukowski na następujące strefy planistyczne (lista dopuszczalnych stref planistycznych jest ściśle wskazana w art. 13c ust. 1 upzp):

1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
4. SU – strefa usługowa,
5. SP – strefa gospodarcza,
6. SI – strefa infrastrukturalna,
7. SN – strefa zieleni i rekreacji,
8. SC – strefa cmentarzy,
9. SG – strefa górnictwa,
10. SO – strefa otwarta,
11. SK – strefa komunikacyjna.

Dla każdej z wymienionych stref planistycznych określono wskaźniki zabudowy i zagospodarowania. Podstawą ich ustalenia były wartości wynikające z ustaleń planu miejscowego.

Dla poszczególnych stref określono również profile dodatkowe.

Wyznaczając wymienione strefy planistyczne wraz z ich charakterystyką (gminny katalog stref planistycznych) uwzględniono przede wszystkim:

- obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej,
- obliczone zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, oraz
- otrzymane wnioski i uwagi dotyczące prowadzonej procedury planistycznej.

Plan ogólny miasta Stoczek Łukowski ustala następujące strefy funkcjonalne i parametry zabudowy:

• **SW – Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną:**

- **Profil podstawowy:** teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SW-9SW	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SW, 3SW, 6SW, 7SW, 9SW	2	60	18	20
2SW, 4SW, 5SW, 8SW	2	60	18	30

• **SJ – Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną:**

- **Profil podstawowy:** teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SJ-41SJ	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
13SJ	0,6	30	9	30
29SJ, 32SJ, 33SJ	0,6	30	9	60
1SJ, 2SJ, 3SJ, 4SJ, 5SJ, 6SJ, 7SJ, 8SJ, 9SJ, 10SJ, 11SJ	0,6	30	12	70
14SJ	0,6	50	9	20
15SJ, 16SJ, 17SJ, 18SJ, 19SJ, 20SJ, 21SJ, 22SJ, 23SJ, 25SJ, 26SJ, 27SJ, 28SJ, 30SJ, 31SJ, 36SJ, 41SJ	0,6	50	9	30
12SJ, 24SJ, 34SJ, 35SJ, 37SJ, 38SJ, 39SJ, 40SJ	0,6	50	12	30

• **SZ – Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową:**

- **Profil podstawowy:** teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SZ-5SZ	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SZ-5SZ	0,6	30	12	50

• **SU – Strefa usługowa:**

- **Profil podstawowy:** teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.

- **Profil dodatkowy:** teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SU-18SU	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
14SU	2	30	12	70
1SU	2	50	12	20
17SU	2	60	12	20
2SU	2	60	12	15
19SU	2	60	12	10
16SU	2	60	15	15
11SU	2	70	12	30
7SU-10SU	2	70	15	30
5SU	2	70	20	30
3SU, 4SU, 6SU, 8SU, 9SU, 13SU, 15SU, 18SU	2	70	12	30

• **SP – Strefa gospodarcza:**

- **Profil podstawowy:** teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SP-26SP	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
18SP	2	40	15	30
19SP	2	40	15	40
2SP, 4SP, 5SP, 16SP, 17SP, 22SP, 24SP	2	50	15	30
23SP	2	50	15	20
1SP, 3SP, 6SP, 11SP	2	60	15	20
7SP, 8SP, 9SP, 10SP, 12SP, 13SP, 14SP, 15SP, 20SP, 21SP, 25SP, 26SP	2	80	15	20

• **SI – Strefa infrastrukturalna:**

- **Profil podstawowy:** teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych.
- **Profil dodatkowy:** teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SI-11SI	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SI-10SI	0,4	20	9	30
11SI	0,6	60	18	20

• **SN – Strefa zieleni i rekreacji:**

- **Profil podstawowy:** teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SN-2SN	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SN	0,3	30	6	60
2SN	0,3	30	13	60

• **SC – Strefa cmentarzy:**

- **Profil podstawowy:** teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren zieleni naturalnej.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SC, 3SC	-	-	-	90

- **Profil dodatkowy:** teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
2SC	0,1	20	8	30

- **Profil dodatkowy:** teren zieleni naturalnej, teren lasu.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
4SC	-	-	-	90

• **SG – Strefa górnictwa:**

- **Profil podstawowy:** teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SG-2SG	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SG-2SG	0,5	30	12	30

• **SO – Strefa otwarta:**

- **Profil podstawowy:** teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SO	0,5	30	250	50

- **Profil dodatkowy:** teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
2SO-9SO	0,3	15	5	75

- **Profil dodatkowy:** teren zieleni urządzonej.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
10SO	0,5	25	9	75

- **Profil dodatkowy:** – (nie ustala się).
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
11SO-20SO, 22SO-25SO	-	-	-	90

• **SK – Strefa komunikacyjna:**

- **Profil podstawowy:** teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.
- **Profil dodatkowy:** teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.
- **Dopuszczalne parametry zabudowy:**

nr strefy 1SK-10SK	maks. nadziemna intensywność zabudowy	maks. udział pow. zabudowy [%]	maks. wys. zabudowy [m]	min. udział pow. biologicznie czynnej [%]
1SK-10SK	0,2	-	15	2

W strefach oznaczonych symbolami: SW, SJ, SZ, SU, SP, SN, SC, SG, SO i SK, teren infrastruktury technicznej w profilu podstawowym dotyczy terenów telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

6.1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu ogólnego

Aktualnie trwająca reforma planowania przestrzennego w Polsce wprowadza nowy porządek prawny. Punktem wyjścia dla prowadzenia polityki przestrzennej w gminie było dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W nowych realiach planistycznych to plan ogólny miasta przejmie tę rolę. Głównym założeniem zmian jest wymagalność zgodności planu ogólnego z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obszar objęty obowiązującymi planami miejscowymi zajmuje 851,2 ha, co stanowi 93,03% obszaru miasta. Wszelkie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym odbywają się na ich podstawie. Planu nie posiada północno-zachodnia, niezabudowana część miasta.

W trakcie prac nad planem ogólnym miasta Stoczek Łukowski trwają prace nad planem miejscowym w północno-zachodniej części miasta, który umożliwił będzie lokalizację elektrowni wiatrowej oraz wyznaczy strefy ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu.

W przypadku nieuchwalenia przedstawionego do oceny projektu planu ogólnego w mieście Stoczek Łukowski zostanie wstrzymana możliwość aktualizacji prawa miejscowego. Nie będzie możliwe wprowadzenie nowych terenów produkcyjnych i usługowych, szczególnie tych, zlokalizowanych w południowej części miasta, a także inwestycji związanych z górnictwem i wydobywaniem surowców. Przełożyć się to może niekorzystnie na finanse miasta oraz potencjalne miejsca pracy.

Z punktu widzenia środowiskowego brak realizacji planu ogólnego wyeliminowałby wszelkie potencjalne zmiany środowiska związane z lokalizacją jakichkolwiek nowych przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko. Ponadto:

- w najbliższych latach nie poprawi się jakość dróg;
- nie będzie możliwa powierzchniowa eksploatacja surowców ze złóż udokumentowanych;
- nie pojawią się nowi inwestorzy z powodu braku nowych terenów inwestycyjnych w południowej części miasta;
- nie będzie zmian w rzeźbie terenu spowodowanych realizacją inwestycji infrastrukturalnych, komunikacyjnych i budowlanych,
- nie zmniejszy się powierzchnia upraw rolnych – w perspektywie kilkudziesięciu lat nie będzie konieczności rekultywacji gleb.

7. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) określa, które przedsięwzięcia mogą znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcia zostały podzielone na dwie kategorie: mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Na obszarze miasta Stoczek Łukowski zlokalizowane są elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia zaliczają się one grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców miasta Stoczek Łukowski odbywa się poprzez dwie studnie głębinowe nr 2a i nr 3 o głębokości około 110 m p.p.t. Dla ujęcia wody nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej.

W odniesieniu w planu ogólnego jako całości do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zalicza się realizację:

- rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody oraz przewodów wodociągowych magistralnych doprowadzających wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową (§ 3 ust. 1 pkt. 71);
- urządzeń lub zespołów urządzeń umożliwiających pobór wód podziemnych lub sztucznych systemów zasilania wód podziemnych o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 10 m³ na godzinę (§ 3 ust. 1 pkt. 73);
- urządzeń lub zespołów urządzeń umożliwiających pobór wód podziemnych z tej samej warstwy wodonośnej, o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 1 m³ na godzinę, inne niż wymienione w pkt 73, jeżeli w odległości mniejszej niż 500 m znajdują się inne urządzenia lub inny zespół urządzeń umożliwiający pobór wód podziemnych o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 1 m³ na godzinę, z wyłączeniem zwykłego korzystania z wód (§ 3 ust. 1 pkt. 74).

Ponadto do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zalicza się realizację sieci kanalizacyjnej o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1km, z wyłączeniem jej przebudowy metodą bezwykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków. Wg ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, sieci kanalizacyjne to przewody kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi odprowadzane są ścieki. Potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będą te sieci, gdzie całkowita długość przedsięwzięcia jest nie mniejsza niż 1 km. Oznacza to, że nawet działanie polegające na budowie dwóch krótszych odcinków, których zsumowana długość wyniesie co najmniej 1 km, zostanie zakwalifikowane jako przedsięwzięcia mogącego potencjalnie oddziaływać na środowisko. Budowa sieci kanalizacyjnej będzie wiązała się z robotami ziemnymi, naruszającymi strukturę gruntu. Jednak funkcjonowanie infrastruktury kanalizacyjnej będzie miało wymiar pozytywny zarówno w zakresie jakości życia mieszkańców, jak i ochrony wód oraz ziemi. To zagadnienie dotyczy przyszłych zamierzeń inwestycyjnych, ponieważ obecnie Miasto Stoczek Łukowski posiada wysoką dostępność sieci kanalizacyjnej z punktu widzenia istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenu. System, pod koniec roku 2024 miał 13,8 km długości, co jest równoznaczne z 87,1% mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej.

W Planie Ogólnym Miasta Stoczek Łukowski zaprojektowano strefę SG tj. strefę górnictwa. Wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha lub podziemną o wydobywaniu kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok będzie zaliczone jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt. 27 lit. a i b). Potencjalne oddziaływanie nastąpi w wyniku wydobywania kopalin ze złoża metodą podziemną inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. b oraz metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt. 27 lit. a:

- a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
 - w przypadku wydobywania torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt. 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt. 2 i 3 tej ustawy,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1–3 tej ustawy,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.),
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobywaniu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a.

Plan ogólny dopuszcza w profilu dodatkowym całej strefy SU oraz 2SO-9SO tereny elektrowni słonecznej. Zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt. 54 lit. b).

W strefie 1SO projekt planu ogólnego dopuszcza realizację terenu elektrowni wiatrowej. Instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW są inwestycjami zaliczanymi do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt. 5 lit. a). Instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m są natomiast o przedsięwzięciach mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt. 6 lit. b).

Reasumując należy stwierdzić, że w przyszłości na analizowanym terenie mogą wystąpić przedsięwzięcia zaliczane do mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W wymienionych przypadkach na etapie projektu planu ogólnego nie można precyzyjnie określić, czy dany obiekt będzie znacząco oddziaływał na środowisko. Będzie to możliwe dopiero na etapie szczegółowego planowania konkretnej inwestycji.

8. PRZEWIDYWANY WPŁYW ORAZ ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Określenie oddziaływania na komponenty środowiska przez projekt planu ogólnego wyznacza Art. 51 ust. 1 pkt. 2 lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Ustawa w sposób szczególny nakazuje zwrócić uwagę na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby materialne, zabytki, dobra materialne oraz uwzględnienie zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Należy również uwzględnić oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Jako znaczące oddziaływanie rozumie się działania mogące pozytywnie lub negatywnie znacząco oddziaływać na stan i różnorodność siedlisk przyrodniczych, integralność powiązań przyrodniczych oraz czystość środowiska.

Ze względu na brak opracowania ujednoliconych metod ocen wpływu na środowisko ustaleń POG wykorzystano metodę waloryzacji bez uwzględnienia metod matematycznych, których nie można zastosować ze względu na dużą ilość zmiennych i niewiadomych wynikających z realizacji zapisów planu ogólnego. Plan ogólny jest dokumentem ustalającym podział miasta na strefy planistyczne (lista dopuszczalnych stref planistycznych jest ściśle wskazana w art. 13c ust. 1 upzp) poprzez dopuszczenie odpowiednich dla danej strefy form zagospodarowania terenu, a nie przesądzającym o lokalizacji konkretnej inwestycji.

Zakres kompleksowej oceny wpływu na środowisko ustaleń POG określono metodą waloryzacji punktowej, przypisując terenom o różnym przeznaczeniu wielkość, wyrażoną w punktach, przewidywanego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz kulturowego:

- „2” – dla oddziaływania pozytywnego silnego
- „1” – dla oddziaływania pozytywnego
- „0” – dla braku oddziaływania negatywnego bądź też śladowego
- „-1” – dla oddziaływania negatywnego
- „-2” – dla oddziaływania negatywnego silnego.

W ocenie oddziaływania na środowisko zsumowano poszczególne oceny uzyskane dla poszczególnych elementów środowiska. Wynik oceny prezentuje Tabela 4. W zależności od końcowego wyniku nadano oceny:

- Ocena silnie pozytywna - < +24 : +15 >
- Ocena pozytywna - < +14 : +4 >
- Ocena neutralna lub nieznacząca - < +3 : -3 >
- Ocena negatywna - < -4 : -14 >
- Ocena silnie negatywna - < -15 : -24 >

Tabela 4. Sumaryczne oceny oddziaływania stref funkcjonalnych na poszczególne elementy środowiska

Strefy funkcjonalne	Elementy środowiska												Suma < -24 : +24 >	Ocena oddziaływania na środowisko
	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Dobra naturalne	Zabytki	Dobra materialne		
SW	0	2	-1	1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	1	-1	Neutralna lub nieznacząca
SJ	0	2	-1	1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	1	-1	Neutralna lub nieznacząca
SZ	-1	1	-1	1	-1	-1	-1	0	-1	0	0	1	-3	Neutralna lub nieznacząca
SU	0	1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	1	-5	Negatywna
SP	-1	-1	-1	-2	-2	-1	-1	-1	-1	0	0	1	-10	Negatywna
SI	-1	2	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	0	1	-2	Neutralna lub nieznacząca
SN	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	0	1	19	Silnie pozytywna
SC	0	0	0	0	0	2	-1	1	2	0	2	1	7	Pozytywna
SG	-2	0	-1	-2	-2	-1	-2	-2	0	-2	0	-1	-15	Silnie negatywna
SO	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	20	Silnie pozytywna
SK	-2	2	-2	-2	-1	-1	-2	-1	-1	0	0	1	-9	Negatywna

* SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, SU – strefa usługowa, SP – strefa gospodarcza, SI – strefa infrastrukturalna, SN – strefa zieleni i rekreacji, SC – strefa cmentarzy, SG – strefa górnictwa, SO – strefa otwarta, SK – strefa komunikacyjna.

Źródło: opracowanie własne

Powyższa analiza ustaleń przedmiotowego projektu planu ogólnego wykazała, że w strefie SG może dojść do wystąpienia silnie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie ludzi. Inne projektowane strefy planistyczne mogą natomiast negatywnie oddziaływać na środowisko. Z terenami o dominującej funkcji mieszkaniowej (SW, SJ, SZ), aktywności gospodarczej (SU, SP), komunikacji i infrastruktury (SK, SI), potencjalnie mogą być związane:

- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza);
- emisja hałasu i pól elektromagnetycznych;
- wytwarzanie odpadów komunalnych oraz pochodzących z etapu budowy, eksploatacji i demontażu inwestycji;
- wprowadzenie ścieków i innych zanieczyszczeń do wód lub do gruntu;
- przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu;
- zmiany w krajobrazie;
- zmiany szaty roślinnej i składu gatunkowego fauny;
- ryzyko wystąpienia awarii.

Ponieważ plan ogólny wyznacza kierunki możliwego rozwoju i nieznane są jeszcze konkretne inwestycje oraz ich parametry techniczne, a także technologiczne, niemożliwe jest więc stwierdzenie i określenie czy ustalenia analizowanego dokumentu zaliczane są do przedsięwzięć, które potencjalnie znacząco mogą oddziaływać na środowisko, czy też będą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w kontekście oddziaływań na poszczególne komponenty szeroko rozumianego środowiska.

W projekcie planu ogólnego znajdują się strefy planistyczne, które są zgodne z istniejącym stanem zagospodarowania i przeznaczenia terenu, w związku z czym oddziaływanie na środowisko nie zmieni się w przypadku realizacji projektu analizowanego dokumentu.

Dla terenów w strefach planistycznych **SW, SJ, SZ** prognozuje się kolejno:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, system przyrodniczy	- pozytywnym, długoterminowym, pośrednim oddziaływaniem stałym będzie ustalenie odpowiedniego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – minimum do 20% dla strefy SW (za wyjątkiem 2SW, 4SW, 5SW, 8SW, gdzie ustalono 30%), minimum do 50% dla strefy SZ oraz minimum do 30% dla strefy SJ za wyjątkiem 29SJ, 32SJ, 33SJ, gdzie ustalono 60%, za wyjątkiem 1SJ, 2SJ, 3SJ, 4SJ, 5SJ, 6SJ, 7SJ, 8SJ, 9SJ, 10SJ, 11SJ, gdzie ustalono 70% oraz 14SJ, gdzie ustalono 20%; - negatywne oddziaływanie krótkoterminowe, chwilowe bezpośrednie będzie związane z wprowadzeniem nowej lub wymiana istniejącej zabudowy – w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać częściowo odbudowana jako urządzona, ogrodowa, przydrożne pasy zieleni po zakończeniu procesu budowlanego), prace budowlane będą powodowały wypłaszanie drobnych zwierząt – oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, bez względu na istniejący stan zagospodarowania przestrzeni; - lokalne, bezpośrednie zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności w miejscu powstania nowych obiektów kubaturowych. Naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne zastępowane będą roślinnością ruderalną ogrodową. Zmniejszenie terenu biologicznie czynnego do 20% dla strefy SW (za wyjątkiem 2SW, 4SW, 5SW, 8SW, gdzie ustalono 30%), do 50% dla strefy SZ oraz do 30% dla strefy SJ za wyjątkiem 29SJ, 32SJ, 33SJ, gdzie ustalono 60%, za wyjątkiem 1SJ, 2SJ, 3SJ, 4SJ, 5SJ, 6SJ, 7SJ, 8SJ, 9SJ, 10SJ, 11SJ, gdzie ustalono 70% oraz 14SJ, gdzie ustalono 20%, będzie negatywnym oddziaływaniem pośrednim, długoterminowym i stałym wpływającym na zmniejszenie bioróżnorodności; - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zwierząt będzie wydzielanie działek budowlanych i ich ogradzanie, co znacznie zmniejszy możliwość migracji zwłaszcza dla większych ssaków. Mimo to POG wyznacza strefy planistyczne w sposób umożliwiający utrzymanie funkcji przyrodniczych; - oddziaływaniem negatywnym, bezpośrednim, chwilowym będą roboty budowlane w wyniku dopuszczenia realizacji zabudowy i uciążliwości akustyczne z nimi związane, co będzie powodowało płoszenie zwierząt (zwłaszcza ptaków); - minimalne negatywne, chwilowe, długotrwałe i stałe oddziaływanie na korytarze ekologiczne, wynikające z zawężenia go przez ogrodzenia oraz obiekty kubaturowe zabudowy mieszkaniowej i usługowej – ustalenia POG nie wpłyną jednak znacząco na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu przyrodniczego miasta, w tym formy ochrony przyrody;
ludzie	- negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów otwartych i biologicznie czynnych co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat szczególnie na nagrzewanie i wilgotność powietrza; - POG nie dopuszcza lokalizacji zakładów o zwiększonym czy też dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W ocenianych strefach planistycznych nie występuje też zagrożenie ruchami osuwiskowymi oraz powodziami; - stałym, pozytywnym oddziaływaniem ustaleń POG będzie poprawa jakości życia, dostępność do nowych usług i przestrzeni o nowym standardzie zagospodarowania;
woda	negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych co będzie powodowało ograniczenie infiltracji, odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie. Dotychczasowy system obiegu wody może ulec dalszemu przekształceniu

	w kierunku typowym dla terenów zurbanizowanych, choć z racji braku zwartości zabudowy może to być niezauważalne; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie przyrost zabudowy, co zwiększy zapotrzebowanie na wodę, a co za tym idzie pośrednio przyczyni się do minimalnego obniżania poziomu wód podziemnych; • pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym będzie docelowe podłączenie wszystkich terenów w strefach SW, SJ i SZ do zbiorczej sieci wodociągowej co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód; • chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń POG, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych;
powietrze	• lokalne, minimalne zwiększenie rozmiarów zanieczyszczeń powietrza (negatywne oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe), wiążące się ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego i ilości domów (będących emitarami szczególnie w sezonie grzewczym), a także placów budowy. Nie powinno jednak dojść do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w przepisach odrębnych;
powierzchnia ziemi	• oddziaływanie bezpośrednie (stałe, ale jedynie lokalne) to przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane głównie z wykopami pod fundamenty nowych budynków (prace te nie będą naruszać głębokich warstw podłoża); • negatywne, okresowe, lokalne oddziaływanie może być związane z gromadzeniem ścieków komunalnych w nieszczelnych bezodpływowych zbiornikach. Problem jest marginalny, gdyż w większość gospodarstw domowych korzysta z sieci kanalizacyjnej; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym jej degradację będą wszelkie roboty ziemne związane z budową budynków szczególnie z kondygnacjami podziemnymi (podpiwniczeniami) lub sieci potrzebnej im infrastruktury technicznej;
krajobraz	• pozytywny skutek długoterminowy bezpośredni będzie się wiązał z zastosowaniem określonych w POG dopuszczalnych parametrów zabudowy; • oddziaływaniem stałym i bezpośrednim będzie pojawianie się obiektów kubaturowych w niezabudowanych dotychczas przestrzeniach - ich skala i rodzaj oddziaływania związany będzie z indywidualnym zagospodarowaniem poszczególnych działek; • pozytywny wpływ długoterminowy, bezpośredni i stały będzie ma obecność 100% pokrycia miejscowymi planami, co wyeliminuje niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy;
klimat	• zaliczane do skumulowanych zmiany w klimacie lokalnym będą minimalne i nieodczuwalne dla człowieka i ograniczą się do zmiany warunków termiczno – wilgotnościowych i minimalnie anemologicznych; • negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat – szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza. Podwyższenie temperatury powietrza na skutek emisji ciepła antropogenicznego, pochodzącego ze spalania paliw i przyrostu powierzchni sztucznych powodujących podwyższenie temperatury radiacyjnej podłoża będzie mało istotne; • nowe obiekty kubaturowe wpłyną też w mikroskali na warunki przewietrzania terenu, a powierzchnie sztuczne zmienią nagrzewanie podłoża, co będzie oddziaływaniem stałym lub czasowym; • bezpośrednim, chwilowym, krótkoterminowym, stałym (eksploatacja) lub chwilowym, krótkoterminowym (realizacja POG) oddziaływaniem będzie emisja hałasu. Na terenie opracowania głównym źródłem hałasu stałego będzie ruch

	komunikacyjny, czy bliżej nieokreślona na tym etapie eksploatacja terenów mieszkaniowo-usługowych (dotyczy to szczególnie potencjalnej lokalizacji usług w strefach SW i SJ, których działalność wymaga częstych dostaw towarów oraz powoduje wzmożony ruch klientów, czy też usług z grupy hałaśliwych jak np. warsztaty mechaniczne); W strefach SW, SJ, SZ nie przewiduje się terenów dających podstawy do prognozowania przekroczeń poziomów pól elektromagnetycznych;
dobra naturalne	pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym na wody podziemne jako dobro naturalne będzie zachowanie minimum 20% terenów biologicznie czynnych dla strefy SW (za wyjątkiem 2SW, 4SW, 5SW, 8SW, gdzie ustalono 30%), minimum 50% terenów biologicznie czynnych dla strefy SZ oraz minimum 30% terenów biologicznie czynnych dla strefy SJ za wyjątkiem 29SJ, 32SJ, 33SJ, gdzie ustalono 60%, za wyjątkiem 1SJ, 2SJ, 3SJ, 4SJ, 5SJ, 6SJ, 7SJ, 8SJ, 9SJ, 10SJ, 11SJ, gdzie ustalono 70% oraz 14SJ, gdzie ustalono 20%, gdzie wody opadowe będą swobodnie mogły zasilać warstwy wodonośne;
zabytki	- pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim długoterminowym, stałym na zabytki są projektowane w POG parametry zabudowy określone w gminnym katalogu stref planistycznych. Dla stref, w sąsiedztwie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, parametry zostały ustalone na podstawie istniejących planów zagospodarowania przestrzennego; - pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim długoterminowym, stałym na zabytki, jest to, że strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji pozostałych obiektów ujętych w GEZ oraz wskazanych stanowisk archeologicznych, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa archeologicznego;
dobra materialne	- oddziaływanie na istniejącą zabudowę pozytywne, długoterminowe i stałe gdyż POG zakłada utrzymanie istniejącej zabudowy; - pozytywny, długotrwały lub stały wpływ poprzez powstanie nowych domów, zakładów usługowych i infrastruktury zaspokajających potrzeby mieszkańców. Ustalenia POG służą rozwojowi miasta, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych przy wykorzystaniu już istniejących. Będą to zatem w przewadze pozytywne oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

Dla terenów w strefach planistycznych **SU, SP, SI** prognozuje się kolejno:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, system przyrodniczy	- negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwa lokalizacja nowych obiektów usług, produkcji, składów i magazynów, infrastruktury technicznej oraz elektrowni słonecznej (w całej strefie SU), które mogą być zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; - pozytywne oddziaływanie długoterminowe, pośrednie będzie się wiązało z faktem, iż tereny wskazane pod zabudowę dotyczą terenów już częściowo zainwestowanych (przekształconych) i stanowić będą ich kontynuację; - pozytywnym, długoterminowym, pośrednim oddziaływaniem stałym będzie ustalenie odpowiedniego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: do 30% dla strefy SU za wyjątkiem 19SU, gdzie ustalono 10%, 2SU i 16SU, gdzie ustalono 15%, 1SU i 17SU, gdzie ustalono 20%, 14SU, gdzie ustalono 70%, do 20% dla strefy SP za wyjątkiem 2SP, 4SP, 5SP, 16SP, 17SP, 18SP, 22SP, 24SP, gdzie ustalono 30%, za wyjątkiem 19SP, gdzie ustalono 40% oraz do 30% dla strefy SI za wyjątkiem 11SI, gdzie ustalono 20%, w celu wzmocnienia roli systemu przyrodniczego miasta; - negatywnym, bezpośrednim, długoterminowym i stałym oddziaływaniem będzie zmniejszenie terenów otwartych i biologicznie czynnych dla terenów położonych w strefach oznaczonych symbolem: SU, SP i SI. Przyczyni się do
--	--

	zubożenia bioróżnorodności oraz utraty możliwości świadczenia usług ekosystemowych. Działania inwestycyjne, w tym budowlane, mające na celu zmianę pokrycia terenów otwartych będą wiązały się z utratą istniejących siedlisk, wymieraniem gatunków oraz zmniejszaniem się zróżnicowania genowego w populacjach; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zwierząt będzie ogradzanie terenu, co znacznie zmniejszy możliwość migracji zwłaszcza dla większych ssaków. Mimo to POG wyznacza strefy planistyczne w sposób umożliwiający utrzymanie funkcji przyrodniczych; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zwierząt będzie miała potencjalna realizacji instalacji fotowoltaicznych (w całej strefie SU), które to powodują występowanie refleksów świetlnych, mogących negatywnie oddziaływać na awifaunę oraz generują ciepło zagrażające wielu gatunkom owadów; • oddziaływaniem negatywnym, długoterminowym i chwilowym będzie okresowy wzmożony ruch samochodowy w rejonie, co może zagrażać życiu drobnych zwierząt; • negatywne oddziaływanie krótkoterminowe, chwilowe bezpośrednie będzie związane z wprowadzeniem nowej zabudowy – w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać częściowo odbudowana jako urządzona, ogrodowa, przydrożne pasy zieleni po zakończeniu procesu budowlanego), prace budowlane będą powodowały wypłaszanie drobnych zwierząt – oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, bez względu na istniejący stan zagospodarowania przestrzeni; • lokalne, bezpośrednie zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności w miejscu powstania nowych obiektów kubaturowych. Naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne zastępowane będą roślinnością urządzoną czy ruderalną; • oddziaływaniem negatywnym, bezpośrednim, chwilowym będą roboty budowlane w wyniku dopuszczenia realizacji zabudowy i uciążliwości akustyczne z nimi związane co będzie powodowało płoszenie zwierząt, zwłaszcza ptaków; • minimalne negatywne, chwilowe, długotrwałe i stałe oddziaływanie na korytarze ekologiczne, wynikające z zawężenia go przez ogrodzenia oraz obiekty kubaturowe zabudowy produkcyjnej i usługowej – ustalenia POG nie wpłyną jednak znacząco na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu przyrodniczego miasta;
ludzie	• oddziaływaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, stałym będzie wzrost liczby oraz różnorodność dostępnych dla ludności usług na części terenów SU, SP; • negatywnym, bezpośrednim, tymczasowym oddziaływaniem dla osób przebywających w granicach terenu może być emisja hałasu na etapie realizacji inwestycji (uzależniona od rodzaju prac i prowadzonej później działalności usługowej czy produkcyjnej); • pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem jest brak lokalizowania na terenie miasta Stoczek Łukowski zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zdrowia i życia ludzi będzie miała potencjalna realizacji instalacji fotowoltaicznych (w całej strefie SU), które to emitują pola elektromagnetyczne. Badaniami potwierdzają, że generowane przez elektrownie słoneczne promieniowanie ma charakter niejonizujący, czyli taki, który nie wywołuje uszkodzeń komórkowych i nie wpływa negatywnie na środowisko;
woda	• negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwość zaistnienia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; • pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym

	będzie docelowe podłączenie wszystkich terenów budowlanych do zbiorczej sieci wodociągowej, co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, w niektórych przypadkach nawet do 80% powierzchni działki budowlanej, średnio do 60%, co będzie powodowało ograniczenie infiltracji, odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie. Dotychczasowy system obiegu wody może ulec dalszemu przekształceniu; • chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń POG, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych;
powietrze	• w zależności od rodzaju usług lub produkcji oraz stosowanej technologii mogą się pojawić inne zagrożenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery – oddziaływanie negatywne chwilowe (dostawa, przeładunek towaru) lub krótkoterminowe (faza realizacji); • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwość lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; • elektrownie słoneczne w strefie SU nie zwiększają zanieczyszczenia powietrza jak i nie emitują żadnych zanieczyszczeń do atmosfery, w związku z czym w tym aspekcie są całkowicie neutralne dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska. Oddziaływanie na powietrze będzie miało miejsce w trakcie prac inwestycyjnych, jednak będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe;
powierzchnia ziemi	• negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym jej degradację będą wszelkie roboty ziemne (wyrównywanie oraz zasklepianie) związane z budową budynków i budowli szczególnie z kondygnacjami podziemnymi lub sieci potrzebnej im infrastruktury technicznej. Inwestycje związane z elektrowniami słonecznymi (w strefach SU), ze względu na swój punktowy charakter oraz brak konieczności budowy fundamentów pod obiekty towarzyszące, nie będą wymagały ingerencji w głębokie partie powierzchni ziemi; • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwość lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
krajobraz	• bezpośrednim, długotrwałym lub stałym oddziaływaniem będą kubaturowe o znikomych walorach estetycznych, mające istotny wpływ na krajobraz w kontekście wartości wizualnych. Oddziaływanie to zależne będzie od stylu i standardów w jakich zostanie wybudowany dany obiekt oraz w jaki sposób zagospodarowany zostanie teren wokół niego, jednak jest to uwarunkowane wyłącznie wolą właściciela nieruchomości; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie lokalizacja stref planistycznych na działkach niezabudowanych, mających dotychczas w większości charakter otwarty; • pozytywny bezpośredni skutek długoterminowy będzie się wiązał z zastosowaniem określonych w POG dopuszczalnych parametrów zabudowy dotyczących nowopowstającej zabudowy; • pozytywny wpływ długoterminowy, bezpośredni i stały będzie miało ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy;
klimat	• negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych co wpłynie na topoklimat - szczególnie nagrzewanie i spadek wilgotności powietrza. Co do terenów elektrowni słonecznych to w skali lokalnej ogniwa fotowoltaiczne mogą przyczynić się go ocieplenia mikroklimatu poprzez oddawanie ciepła, jednak w szerszym

	ujęciu funkcjonowanie farm fotowoltaicznych jest jednym z aspektów dążenia do neutralności klimatycznej; • nowe obiekty kubaturowe wpłyną też w mikroskali na warunki przewietrzania terenu, co będzie oddziaływaniem stałym lub czasowym; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie emisja hałasu od terenów usług, produkcji, składów i magazynów, infrastruktury technicznej – im większy teren przeznaczony pod usługi tym więcej potencjalnych użytkowników i tym wyższe natężenie hałasu; • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest dopuszczenie lokalizowania niektórych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
zasoby naturalne	• oddziaływaniem pośrednim, długoterminowym, stałym na lasy jako zasoby naturalne będzie ich sąsiedztwo z zabudową terenów SU, SP, SI oraz możliwość ich degradacji w związku z prowadzoną działalnością;
zabytki	• pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim długoterminowym, stałym na zabytki są projektowane w POG parametry zabudowy określone w gminnym katalogu stref planistycznych. Dla stref, w sąsiedztwie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, parametry zostały ustalone na podstawie istniejących planów zagospodarowania przestrzennego; • pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim długoterminowym, stałym na zabytki, jest to, że strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji pozostałych obiektów ujętych w GEZ oraz wskazanych stanowisk archeologicznych, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa archeologicznego;
dobro materialne	• oddziaływanie na zabudowę, jako dobro materialne będzie pozytywne, długoterminowe i stałe, podobnie jak na zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez nowe tereny usług i produkcji jako miejsca pracy.

Dla terenów w strefach planistycznych **SN, SO, SC** prognozuje się kolejno:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, system przyrodniczy	• bezpośredni, stały, pozytywny wpływ przyniesie zachowanie istniejących terenów zwartych kompleksów leśnych bez możliwości zmiany ich przeznaczenia na cele nieleśne i wprowadzania nowej zabudowy, z wyłączeniem strefy SN; • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwa lokalizacja nowych obiektów elektrowni słonecznej (w strefach 2SO-9SO) oraz elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO), które mogą być zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; • negatywny wpływ bezpośredni, stały będzie miało intensywne wykorzystanie rolnicze terenów w strefie SO poprzez stosowanie nawozów sztucznych lub chemicznych środków ochrony roślin; • potencjalnie znaczące oddziaływanie bezpośrednie może być związane z koniecznością budowy dróg dojazdowych do elektrowni słonecznych (w strefach 2SO-9SO) oraz elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO) będących w fazie budowy i demontażu. Może się to wiązać z miejscową likwidacją roślinności wycinką drzew i krzewów, będących nierzadko siedliskiem zwierząt; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zwierząt będzie miała potencjalna realizacja instalacji fotowoltaicznych (w strefach 2SO-9SO), które to powodują występowanie refleksów świetlnych, mogących negatywnie oddziaływać na awifaunę oraz generują ciepło zagrażające wielu gatunkom owadów, natomiast w przypadku elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO) może dochodzić do kolizji z turbinami – ptaki, zwłaszcza drapieżne, mogą zderzać się z obracającymi się łopatami turbin;
--	---

	pozytywnym, długoterminowym, pośrednim oddziaływaniem stałym będzie ustalenie odpowiedniego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej: minimum do 30% dla strefy SC, do 60% dla strefy SN oraz do 50% dla strefy 1SO, do 75% dla stref 2SO-10SO oraz do 90% dla stref 11SO-20SO i 22SO-25SO, w celu wzmocnienia roli systemu przyrodniczego miasta;
ludzie	- pozytywny wpływ długoterminowy, bezpośredni i stały będzie miało zachowanie znacznych terenów biologicznie czynnych; - negatywnym, bezpośrednim, tymczasowym oddziaływaniem dla osób przebywających w granicach terenu może być emisja hałasu na etapie realizacji inwestycji (uzależniona od rodzaju prac i prowadzonej później działalności); - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zdrowia i życia ludzi będzie miała potencjalna realizacja instalacji fotowoltaicznych (w strefach 2SO-9SO) oraz elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO), które to emitują pola elektromagnetyczne. Badaniami potwierdzają, że generowane przez elektrownie słoneczne promieniowanie ma charakter niejonizujący, czyli taki, który nie wywołuje uszkodzeń komórkowych i nie wpływa negatywnie na środowisko; - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zdrowia i życia ludzi będzie miała potencjalna realizacja elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO), która będzie emitować infradźwięki i hałas niskoczęstotliwościowy;
woda	- pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie zachowanie terenów biologicznie czynnych, co minimalnie wspomogę zasilenie wód gruntowych przez wody opadowe; - negatywny wpływ bezpośredni, stały będzie miało funkcjonowanie systemu melioracji na terenach SO; - chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń POG, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych; - negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwość zaistnienia przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach w strefach 1SO-9SO;
powietrze	- pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie zachowanie dużych terenów biologicznie czynnych, co będzie sprzyjało oczyszczaniu powietrza atmosferycznego; - negatywny wpływ bezpośredni, okresowy będzie związany z przemieszczaniem przez wiatr pyłów pochodzących z niepokrytych roślinnością pól uprawnych; - elektrownie słoneczne (w strefach 2SO-9SO) oraz elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO) nie zwiększają zanieczyszczenia powietrza jak i nie emitują żadnych zanieczyszczeń do atmosfery, w związku z czym w tym aspekcie są całkowicie neutralne dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska. Oddziaływanie na powietrze będzie miało miejsce w trakcie prac inwestycyjnych, jednak będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe;
powierzchnia ziemi	- nieznaczne oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi może mieć realizacja dróg dojazdowych do stref SN, SO, SC – będzie to oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe; - oddziaływanie bezpośrednie i chwilowe może być związane z koniecznością budowy dróg obsługujących budowę, funkcjonowanie i demontaż elektrowni słonecznych i wiatrowej; - inwestycje związane z elektrowniami słonecznymi (w strefach 2SO-9SO), ze względu na swój punktowy charakter oraz brak konieczności budowy fundamentów pod obiekty towarzyszące, nie będą wymagały ingerencji

	w głębokie partie powierzchni ziemi; • inwestycje związane z elektrowniami wiatrowymi (w strefie 1SO) wiąże się z ingerencją w głąb powierzchni ziemi. Fundament pod wiatrak o wysokości 250m to ogromna konstrukcja betonowa, często w kształcie płyty o średnicy kilku metrów, ważąca setki ton betonu i stali, zakopana głęboko w gruncie (np. 4-6m), w celu zapewnienia stabilności i przeniesienia ogromnych obciążeń dynamicznych na podłoże; • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest możliwość lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
krajobraz	• pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z pozostawieniem tych terenów w formie otwartej, półnaturalnej, co wpłynie na jakość krajobrazu; • pozytywny bezpośredni skutek długoterminowy będzie się wiązał z zastosowaniem określonych w POG dopuszczalnych parametrów zabudowy; • negatywne oddziaływanie elektrowni słonecznych (w strefach 2SO-9SO) oraz elektrowni wiatrowej (w strefie 1SO), na krajobraz obejmuje głównie wpływ wizualny (dominacja i fragmentacja krajobrazu), hałas, a także zmiany w siedliskach przyrodniczych (zniszczenie lub fragmentacja terenów). Obejmuje to zmianę postrzegania wizualnego krajobrazu, widoczność turbin i wirników, a w przypadku farm fotowoltaicznych – paneli, w szczególności ulokowanych na wzniesieniach – oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i stałe;
klimat	• pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie pozostawianie znacznych terenów biologicznie czynnych, co będzie sprzyjało zachowaniu optymalnych warunków topoklimatycznych. Co do terenów elektrowni słonecznych to w skali lokalnej ogniwa fotowoltaiczne mogą przyczynić się do ocieplenia mikroklimatu poprzez oddawanie ciepła, jednak w szerszym ujęciu funkcjonowanie farm fotowoltaicznych jest jednym z aspektów dążenia do neutralności klimatycznej; • negatywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oraz pośrednim oddziaływaniem jest dopuszczenie lokalizowania niektórych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
zasoby naturalne	• pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym na wody podziemne jako dobro naturalne będzie zachowanie znacznych terenów biologicznie czynnych, gdzie wody opadowe będą swobodnie mogły zasilać warstwy wodonośne;
zabytki	• pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim długoterminowym, stałym na zabytki, jest to, że strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji obiektów ujętych w GEZ oraz wskazanych stanowisk archeologicznych, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa archeologicznego; • Plan Ogólny Miasta Stoczek Łukowski wyznacza strefę planistyczną SO na obszarze stanowiska archeologicznego;
dobro materialne	• oddziaływanie pozytywne, stałe i długoterminowe, jako miejsca pracy oraz wypoczynku – strefa SN przewiduje możliwy do realizacji: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej.

Dla terenów w strefie planistycznej **SG** prognozuje się:

różnorodność	• negatywne oddziaływanie krótkoterminowe, chwilowe bezpośrednie będzie
--------------	---

biologiczna, zwierzęta, rośliny, system przyrodniczy	związane z dopuszczeniem zmiany zagospodarowania terenu – w wyniku prac wydobywczych zostanie zniszczona szata roślinna (która następnie może zostać odbudowana w procesie rekultywacji po zakończeniu eksploatacji); • prace eksploatacyjne będą powodowały wypłaszanie drobnych zwierząt (w tym głównie ptaków) – oddziaływanie to zaistnieje praktycznie każdorazowo w przypadku zainicjowania robót wydobywczych; • wyrobiska stanowią doskonałe siedlisko dla licznych gatunków zwierząt. W trakcie eksploatacji przebywają one na obszarze górniczym, żerując lub chroniąc się przed drapieżnikami. Po zakończeniu wydobywania i przeprowadzeniu rekultywacji tworzą się na nich stałe siedliska fauny i flory, przy czym nowe ekosystemy są znacznie bogatsze od pierwotnych (sprzed rozpoczęcia działalności górniczej), a same wyrobiska (zarówno suche, jak i samoczynnie zalane wodą) niewątpliwie wzbogacają krajobraz; • minimalne negatywne, chwilowe, długotrwałe i stałe oddziaływanie na korytarze ekologiczne, wynikające z ich zawężenia lub powstania barier dla migracji zwierząt – oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny; • oddziaływaniem negatywnym długoterminowym i chwilowym będzie ruch ciężkich samochodów, co może zagrażać życiu drobnych zwierząt;
ludzie	• negatywnym, bezpośrednim, tymczasowym oddziaływaniem dla osób przebywających w granicach terenu może być emisja hałasu, pyłów i spalin na etapie eksploatacji terenu;
woda	• potencjalne, pośrednio w skali i czasie trwania uzależnione od rodzaju (głębokości) i długości okresu eksploatacji oddziaływanie na stosunki wodne;
powietrze	• bezpośrednim, negatywnym, tymczasowym oddziaływaniem będzie emisja pyłów i spalin;
powierzchnia ziemi	• bezpośrednim, długoterminowym lub stałym oddziaływaniem będzie degradacja gruntu i modyfikacje jego ukształtowania (oddziaływanie to może ograniczyć właściwie przeprowadzona rekultywacja); • bezpośrednim, negatywnym oddziaływaniem będzie bezpowrotne zniszczenie wierzchniej warstwy gruntu (profilu glebowego); • pozytywnym, bezpośrednim oddziaływaniem będzie obowiązek rekultywacji terenu wyrobiska po zakończeniu eksploatacji (planowaną rekultywację terenu należy przeprowadzić bezpośrednio po zakończeniu eksploatacji złoża); • potencjalnym negatywnym okresowym oddziaływaniem może być przekształcenie wyeksploatowanych wyrobisk na terenie miasta w nielegalne składowiska odpadów;
krajobraz	• negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie przekształcenie podłoża i ukształtowania terenu (etap eksploatacji) i powstanie antropogenicznych form ukształtowania terenu (które docelowo, w perspektywie rekultywacji mogą przynieść nawet oddziaływania pozytywne);
klimat	• brak wpływu;
zasoby naturalne	• negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym, lokalnym na lasy będzie zlokalizowanie w ich bezpośrednim sąsiedztwie terenów eksploatacji surowców. wyrobisko może obniżyć poziom wód gruntowych, co negatywnie wpłynie na drzewostan oraz różnorodność biologiczną, hałas będzie płoszył zwierzyinę leśną, nastąpi pylenie wpływające na absorpcję dwutlenku węgla przez drzewostan i roślinność;
zabytki	• eksploatacja surowców pozostaje bez wpływu na obiekty wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, planowane lokalizacje nie kolidują ze stanowiskami archeologicznymi;

dobra materialne	• minimalny, pozytywny wpływ na dobra materialne poprzez stworzenie miejsc pracy; W strefach SG obejmujących tereny górnictwa i wydobywania, dopuszczono również w profilu dodatkowym: teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki.
------------------	---

Dla terenów w strefie planistycznej **SK** prognozuje się:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, system przyrodniczy	• negatywnym oddziaływaniem długoterminowym pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego, a co za tym idzie zmniejszenie przestrzeni życiowej zwierząt; • oddziaływaniem negatywnym, bezpośrednim, chwilowym będą roboty budowlane w wyniku dopuszczenia realizacji dróg, co będzie powodowało płoszenie zwierząt; • oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie funkcjonowanie i powstawanie nowych barier migracji zwierząt. Ich wpływ uzależniony jest i będzie od natężenia ruchu na drodze oraz zastosowanych rozwiązań technicznych umożliwiających zwierzętom pokonanie bariery; • oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie wzmożony ruch samochodowy i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych, co będzie zagrażało życiu zwierząt; • negatywnym oddziaływaniem, bezpośrednim, długoterminowym i chwilowym będzie zanieczyszczanie gruntu solą, co może powodować wymieranie gatunków wrażliwych na zasolenie; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie hałas samochodowy/komunikacyjny, który będzie powodował przeplaszanie zwierząt;
ludzie	• negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie hałas komunikacyjny. Jego zasięg i natężenie będzie uzależnione od wielkości ruchu, stanu nawierzchni, rodzajów pojazdów korzystających z drogi;
woda	• negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych; • negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie ograniczenie lub zmiana kierunku naturalnego spływu wód opadowych i roztopowych wskutek przegrodzenia obniżek, którymi wody te w sposób naturalny spływają; • negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w przypadku wystąpienia poważnych awarii na terenie dróg lub w fazie ich realizacji (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym);
powietrze	• negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych; • oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie emisja hałasu oraz zanieczyszczeń (spalin) do atmosfery;
powierzchnia ziemi	• w strefie SK powierzchnia ziemi jest obecnie już przekształcona, w związku z tym jedynym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym jej degradację będą roboty związane z budową i remontami dróg oraz infrastruktury technicznej; • negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w przypadku wystąpienia poważnych awarii;

krajobraz	• negatywny wpływ długoterminowy, pośredni i stały może mieć fragmentacja krajobrazu;
klimat	• negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat, szczególnie nagrzewanie powietrza;
zasoby naturalne	• negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, okresowym części dróg będzie ich zimowe utrzymanie z wykorzystaniem soli i piasku;
zabytki	• brak oddziaływania.
dobro materialne	• pozytywnym, stałym oddziaływaniem na dobro materialne będzie obsługa komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna miasta.

Decydującymi czynnikami wpływającymi na charakter oddziaływań na środowisko (ich trwałość i natężenie), będzie m.in. stopień realizacji ustaleń planu ogólnego, szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne oraz zakres zastosowanych działań kompensacyjnych.

8.1. Wpływ ustaleń planu ogólnego na ustawowe formy ochrony przyrody

Z wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody form ochrony przyrody na terenie miasta Stoczek Łukowski występują: Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 5 pomników przyrody (5 szt., z czego 3 wieloobiektove, łącznie 56 drzew).

Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje wschodnią oraz północno-wschodnią część miasta i stanowi południowo-zachodni kraniec tej formy ochrony przyrody. Teren ten chroniony jest ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologiczny. Chroni fragment górnego odcinka rzeki Świder.

Ochrona walorów krajobrazowych tego obszaru polega na niewyznaczeniu terenów zabudowy i wskazaniu strefy SO, z wyłączeniem jednego obszaru, którego funkcja terenu wynika z planu miejscowego, położonego w południowo-wschodniej części miasta, dla którego ustalono strefę SP.

Pomniki przyrody, chronione będą przepisami z zakresu ochrony przyrody. Ich lokalizacja znajduje się w strefach SN i SO. W POG nie wskazano specjalnych stref, ani nie ustalono szczególnych ograniczeń dotyczących profilu dodatkowego lub wskaźników urbanistycznych. Na ich stan oddziałuje niska emisja z terenów mieszkaniowych oraz emisja zanieczyszczeń z terenów komunikacji. Nie przewiduje się nasilenia presji na pomniki przyrody w związku z realizacją ustaleń POG. Zapewnienie ich ochrony będzie możliwe do wyegzekwowania na etapie sporządzania planu miejscowego.

POG wyznacza strefy planistyczne w sposób umożliwiający ochronę przedmiotowych obszarów oraz obiektów.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGNIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZA NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że na obszarze objętym projektem planu ogólnego:

- wyznaczono strefy planistyczne w sposób umożliwiający utrzymanie ich funkcji przyrodniczych,
- wyznaczono strefy planistyczne w sposób umożliwiający ochronę form ochrony przyrody wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi oraz planami ochrony;

- nie wyznaczono stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, za wyjątkiem terenów, dla których w planach miejscowych ustalono inaczej;
- strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy zostały wyznaczone w znacznej części poza obszarami zmeliorowanymi. Drobne kolizje występują w północnej części miasta, w dolinie Świdra;
- POG Stoczek Łukowski nie wyznacza stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o każdym prawdopodobieństwie ustalono strefę SO, bez dopuszczenia funkcji wynikających z profilu uzupełniającego dla tej strefy;
- uwzględniono obecność udokumentowanych złóż kopalin;
- parametry zabudowy określone w gminnym katalogu stref planistycznych dla stref, w sąsiedztwie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, zostały ustalone na podstawie istniejących planów zagospodarowania przestrzennego;
- strefy planistyczne umożliwiające realizację nowej zabudowy, zostały wyznaczone z uwzględnieniem lokalizacji pozostałych obiektów ujętych w GEZ oraz wskazanych stanowisk archeologicznych, w sposób maksymalizujący zapewnienie ochrony dziedzictwa archeologicznego;
- Plan Ogólny Miasta Stoczek Łukowski nie wyznacza stref planistycznych umożliwiających realizację zabudowy na obszarach stanowisk archeologicznych;
- na obszarze miasta Stoczek Łukowski występują użytki rolne klasy III, które zostały z mocy ustawy wyłączone z ochrony, na podstawie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- lasy, celem ochrony włączono do strefy SO i SN.

W zakresie przedmiotowym planu ogólnego nie ma obowiązku wskazywania terenów oraz proponowania działań mających na celu kompensację negatywnego oddziaływania na środowisko.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ZAWARTYCH W DOKUMENCIE MAJĄCE NA UWADZE CEL I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Analizowany projekt planu ogólnego nie wprowadza zmian w sposobie zagospodarowania obszarów Natura 2000, gdyż takowe nie występują w granicach administracyjnych miasta Stoczek Łukowski. Rozwiązania przestrzenne zaproponowane w omawianym dokumencie pozostają bez wpływu na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, znajdujących się poza obszarem objętym projektem planu ogólnego. Decydującym czynnikiem jest tu odległość od obszaru Natura 2000 – najbliższy ok. 2,5 km od północnej granicy miasta.

11. STRESZCZENIE PROGNOZY

Plan ogólny miasta to akt planowania przestrzennego, który jest aktem prawa miejscowego. Plan ogólny uchwała się dla obszaru miasta z wyłączeniem: terenów zamkniętych (innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu) oraz obszarów morskich wód wewnętrznych. Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Do planu ogólnego obligatoryjnie sporządza się, w postaci elektronicznej, uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej. Zarówno część tekstowa jak i graficzna uzasadnienia planu ogólnego miasta nie mają wartości normatywnej, a jedynie poglądową, prezentującą informacje dla osób zainteresowanych ustaleniami planu ogólnego. Ustalenia planu ogólnego miasta przyjmuje się wyłącznie w postaci elektronicznej, w formie ustandaryzowanych danych przestrzennych (stanowiących załącznik do uchwały przyjmującej POG, czyli integralną część normatywną POG).

Ustalenia Planu Ogólnego Miasta Stoczek Łukowski obejmują:

- podział obszaru miasta na strefy planistyczne;
- gminne standardy urbanistyczne.

Nie wyznaczono obszarów uzupełnienia zabudowy, gdyż miasto Stoczek Łukowski, posiada plan miejscowy na terenach zabudowanych. Brak jest jakiegokolwiek zabudowy, w północno-zachodniej części miasta, pozbawionej planu miejscowego.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego oraz ustalenia planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski prezentuje również część graficzna uzasadnienia planu ogólnego, którą opracowano w postaci elektronicznej w rozdzielczości przestrzennej odpowiadającej skali 1:10 000.

Ustalenia planu ogólnego zostały zapisane w postaci elektronicznej w formie danych przestrzennych. Przy czym plan ogólny ustala podział obszaru miasta Stoczek Łukowski na następujące strefy planistyczne (lista dopuszczalnych stref planistycznych jest ściśle wskazana w art. 13c ust. 1 upzp):

1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
4. SU – strefa usługowa,
5. SP – strefa gospodarcza,
6. SI – strefa infrastrukturalna,
7. SN – strefa zieleni i rekreacji,
8. SC – strefa cmentarzy,
9. SG – strefa górnictwa,
10. SO – strefa otwarta,
11. SK – strefa komunikacyjna.

Dla każdej z wymienionych stref planistycznych określono wskaźniki zabudowy i zagospodarowania. Podstawą ich ustalenia były wartości wynikające z ustaleń planu miejscowego.

Dla poszczególnych stref określono również profile dodatkowe.

Spośród form ochrony przyrody wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880, ze zm.) na obszarze miasta Stoczek Łukowski ustanowione zostały:

- Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pomnik przyrody (5 szt., z czego 3 wieloobektowe, łącznie 56 drzew).

Ustalenia POG nie będą wpływały negatywnie na przedmiot ochrony ww. form ochrony przyrody. Parametry zabudowy ustalone w planie ogólnym zapewniają ochronę przedmiotowych obszarów i obiektów oraz są zgodne z przepisami odrębnymi oraz planami ochrony.

Problemy ochrony środowiska w mieście Stoczek Łukowski w związku z przyjęciem planu ogólnego mogą być związane z dopuszczeniem dużego udziału powierzchni terenów zasklepionych (maksymalnie do 80% dla stref 7SP-10SP, 12SP-15SP, 20SP, 21SP, 25SP, 26SP; do 70% dla stref 3SU-13SU, 15SU, 18SU; do 60% dla 1SW-9SW, 2SU, 16SU, 17SU, 19SU, 1SP, 3SP, 6SP, 11SP, 11SI) oraz wpływem wód powierzchniowych. Ponadto problemy ochrony środowiska w mieście Stoczek Łukowski dotyczą głównie:

- niskiej emisji z terenów komunikacyjnych i gospodarstw domowych;
- przekroczenia norm hałasu na drogach powiatowych, drodze wojewódzkiej i krajowej, a także linii kolejowej nr 12;
- wtórnej emisji zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych;
- lokalnie niekorzystnych warunków związanych z przewietrzaniem;
- zagrożenia dla jakości i stanu gleb oraz wód podziemnych spowodowane działalnością rolniczą;
- istniejących barier migracyjnych dla dzikich zwierząt m.in. drogi, kolej czy zwarta zabudowa.

W zasięgu następujących stref mogą być realizowane inwestycje mogące zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko:

- w całej strefie SU oraz 2SO-9SO projekt planu ogólnego dopuszcza realizację terenów elektrowni słonecznej,
- w strefie 1SO projekt planu ogólnego dopuszcza realizację terenu elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznej;

- w całej strefie SG obejmującej tereny górnictwa i wydobywania, dopuszczono również w profilu dodatkowym: teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki.

Planowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem planu ogólnego jest zgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi, a charakter i intensywność zmian zachodzących w środowisku nie będą oddziaływały destrukcyjnie na jego stan.

W przypadku nieuchwalenia przedstawionego do oceny projektu planu ogólnego w mieście Stoczek Łukowski zostanie wstrzymana możliwość aktualizacji prawa miejscowego. Nie będzie możliwe wprowadzenie nowych terenów produkcyjnych i usługowych, szczególnie tych, zlokalizowanych w południowej części miasta, a także inwestycji związanych z górnictwem i wydobywaniem surowców. Przełożyć się to może niekorzystnie na finanse miasta oraz potencjalne miejsca pracy.

Z punktu widzenia środowiskowego brak realizacji planu ogólnego wyeliminowałby wszelkie potencjalne zmiany środowiska związane z lokalizacją jakichkolwiek nowych przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

Decydującymi czynnikami wpływającymi na charakter oddziaływań na środowisko (ich trwałość i natężenie), będzie m.in. stopień realizacji ustaleń planu ogólnego, szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne oraz zakres zastosowanych działań kompensacyjnych.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu planu ogólnego wykazała, że w strefie SG może dojść do wystąpienia silnie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie ludzi. Inne projektowane strefy planistyczne mogą natomiast negatywnie oddziaływać na środowisko. Z terenami o dominującej funkcji mieszkaniowej (SW, SJ, SZ), aktywności gospodarczej (SU, SP), komunikacji i infrastruktury (SK, SI), potencjalnie mogą być związane:

- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza);
- emisja hałasu i pól elektromagnetycznych;
- wytwarzanie odpadów komunalnych oraz pochodzących z etapu budowy, eksploatacji i demontażu inwestycji;
- wprowadzenie ścieków i innych zanieczyszczeń do wód lub do gruntu;
- przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu;
- zmiany w krajobrazie;
- zmiany szaty roślinnej i składu gatunkowego fauny;
- ryzyko wystąpienia awarii.

Ponieważ plan ogólny wyznacza kierunki możliwego rozwoju i nieznane są jeszcze konkretne inwestycje oraz ich parametry techniczne, a także technologiczne, niemożliwe jest więc stwierdzenie i określenie czy ustalenia analizowanego dokumentu zaliczane są do przedsięwzięć, które potencjalnie znacząco mogą oddziaływać na środowisko, czy też będą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w kontekście oddziaływań na poszczególne komponenty szeroko rozumianego środowiska.

W projekcie planu ogólnego znajdują się strefy planistyczne, które są zgodne z istniejącym stanem zagospodarowania i przeznaczenia terenu, w związku z czym oddziaływanie na środowisko nie zmieni się w przypadku realizacji projektu analizowanego dokumentu.

Nie przewiduje się również znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Analizowany projekt planu ogólnego nie wprowadza zmian w sposobie zagospodarowania obszarów Natura 2000, gdyż takowe nie występują w granicach administracyjnych miasta Stoczek Łukowski. Rozwiązania przestrzenne zaproponowane w omawianym dokumencie pozostają bez wpływu na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, znajdujących się poza obszarem objętym projektem planu ogólnego. Decydującym czynnikiem jest tu odległość od obszaru Natura 2000 – najbliższy ok. 2,5 km od północnej granicy miasta.

Realizacja zapisów projektu POG ze względu na położenie miasta w znacznej odległości od granic państwa nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oświadczam, iż jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego miasta Stoczek Łukowski. Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie o kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedziny nauk o Ziemi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis autora